

Latwepfchu Amis.

57. gabagahjums.

Nr. 9.

Trefchdeenâ, 1. (13.) Merz.

1878.

Redakteera abrefe: Pastor Salranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — (Efpeditjia Besthorn & Meyher) grahamata bohdê Zelgawâ.

Rahditaj: Meera fnaas. Wijsaunafahs fnaas. Dschadas fnaas. Jaunfahs
nofeegums. Ji feemefu dshwes. Saimneetu ffohla. Atwida. Sludina-
fchanas.

Meers stary Kreewem un Turkeem

gohds Deewam nu ir jau faderehts 19. Febr. pullsten 5. pehz puud. Ta ir ta preeka wehstis, kas 19. Februar, muhsu Kunga un Keisara gohda-deenâ, — tai peeminas-deenâ, tur winfeh wehrgu-buhfchanu Kreewijâ nozehla — nu atfkaneja pa wifu walsti un dauds milioni pazet rohlas un firdis us debesi, pateikdami par to faldu meera dahwanu, kas nu pehz breefmiga kara-laika lai atdohd fawu fwehtibu wisai walstei. Pilsehtu pilsehti fwin fcho fen gaiditu notikumun un wisi pawalstneeki luhds Deewu par fawu semes-tehwu, kas pehz til gruhti aifwadita kara-gada warehs nu meerâ mist un meerâ waldbiht: „Deews fwehti Keisaru!“ Ta fira par noflehgtu meeru 19. Febr. pehzpuudeenâ atfkrehja us Pehterburgu un leelo gabalu rihbefchana pafudinaja fcho warenu notikumun us wifahm pufehm. Faudis leelds pulkds dewahs us Keisara pili un fweizinaja lihgfmi urah fauldami. Keisars parahdijahs us balkona un laudis zepures no-nehmufchi dseedaja Kreewu tautas dseefmu. Gan dauds tuhstoschi muhsu tehwijas dehli fchini kara-laika ir apgulufchi tur tais breefmu pilnâs kara-laikâs, bet wina afinis nau walti teze-juhahs, milioni kristigu brahtu ir atfwabinati no Turku juhga, lihds ar fwabadibu nu fcheem atwerahs gaifmas un labklah-fchanahs zeki. Lat nu wini walka un glaba fchihd dahrgas mantas!

Gan wehl draudeja no Englantes krasfeem tumfeh mahlu-
lis, bet ari tas aisees. Gaismota Ciropa newarehs zitadi ta
lihdspreezatees par ta darba isdohfchanohs, fo Kreewijas Kei-
sars Deewa wahrdâ ufnehmis un iswedis. Kara-dedfgeeg lau-
kini fahl jau ari apmeerinatees. Englantes fpehls ir gan
deewagan stiprs, paschu Englanti apfargah, bet eet us fwe-
fchahm malahm un tur faru west, preefch tam tas ir par masu.
Winas zeriba stahweja us Austriju, bet ari fchi nau wairs til
filla pret Englanti, winai prahts nenefahs wis us to, eet un
preefch Englantes raufi ohgles ahra. Austrija wairaf us to fa-
taifahs, ta waretu til dabuht preefch fewis Bosnijas kumofu
un tad palitt ar meeru. Us to Kreewija tai neleedf un neleegs.
Un Turks Bosniju eekata ta ta par pasaudetu. Ari Wahzseme
ir leelo dedselibu drufjin aplaitijufi nofazidama, ta wina Kreewi-
jas meera-punktes nemas ne-atrohd par netaisnigahm; ja ziti
griboht faru fahkt, tad Wahzseme paliks neutrala, bet to lai
finoht, ta Wahzseme to nezeeths, tad dohmatu no tahdas pu-
fes waj nu Kreewiju, waj ari Austriju manami apfpeest waj
mafinaht. Ta tad faru warenu west, bet nelahdus anglus ne-
peeredseht un us to tad nebuhs nelam lufe.

19. Febr. Sultans ar telegrafu bij atlaidis laimes-wehle-
fchanu pee Kreewu Keisara un to wehle-fchanohs iffazijis, drau-
dhibâ ar wina stahweht, us to muhsu Kungs un Keisars atbil-

deja, ta winfeh fanemdams fchihd laimes-wehle-fchanas lihds ar
to fiau par faderetu meeru reds eefch tam fihmi, ta laba un
pafahwiga faderiba warehs stary abahm walstihm buht. Kad
meera kontrakte bij paraktita, tad leelstis paschas Konstantino-
peles turwumâ, tur wareja fklaidri redseht lepno Sofijas basnigu,
notureja par gwardiju leelu munfuri. — Kreewu karafpehls
mahja nahfdams fahps Marmora juhvas malâ fugsâ un brauks
zaur Bosporu, un ne-ees wis Konstantinopelê eefchâ.

— Par to meera kontrakti paschu 22. Februar wehl til to
firoja, ta Kreewija pamet Turku kara-fugus nenemtus, ta fara
atlihdfinafchana naudâ efobt 12 milioni mahzinas fierliu (pee
100 mil. r.) Bulgarija dabufchoht par firfu tahdu, kas nepee-
der neweenai leelwaldneeku ziltei. Bulgarijas zertokfni tiks no-
ahrditi un neweens Turku faldats nepaliks Bulgarijâ. No Ru-
menijas eemainihd fenako Besarabijas daku pret Dobrudfchu.

Turks nu gan fawu leelo faru buhtu beidhs, bet jauna dshf-
fele tur plefchahs no Greeku rohbeschahs pufes. Wisi Greeki
Desalija un Spira zelahs tahjâs un kaut ari Turks tohs spehtu
apfpeest, tad tomehr tur radisees atfal afinis-ileefchana un leela
konferenze newarehs pamest ne-apfpreestu, zil tahlu ari Greeku
seme fo lai eemanto preefch fawem tautas brahteem.

Firts Ifcherkafki, kas nupat Bulgarijas waldbihu nogrun-
teja, ir 19. Febr. peepeschi ar fhlahu miris. — Agrato deenu
firas bij fchahdas:

Pee leelstista krohna-mantineeka armijas, kad ta wehl pee
Tomas upes stahweja, faldati nokehra jaunu ehrgli, nehma to
lihds un us to labako ufkohpa. Ehrglis ar laiku ta ar armijas
dshwi apradis, ta nemas wairs neshklibrahs, lai karatrohtfnis
plohfijahs la gribedams. Pee kauschanahm winfeh mehdsâ
pazeltees gaifa un kad atfal apklufa, winfeh nolaidahs semê.
Wehl tagad winfeh eet wifur lihds ar fawahm regimentehm.

Wifa ta wilzinafchanahs ar meera nolihfchanu zehlahs lihds
fchim weenigi no tam, ta Sultans fahka zeribas smelt, kasfin waj
Englante un Austrija tatschu nemetisees pulkâ un nespeedihd Kre-
ewiju us weeglahm punktehm. Sultana padohma-deweji gu-
droja us tahdeem peelikumeeem pee kontraktes, no fureem zereja, ta
Englante waj Austrija raudshs tohs dsehst. Lihds 14. Febr. lih-
zeti wehl nebij warejufchi faweenotees par to, ar lahdahm rohbe-
schahm lai nogrunte jauno Bulgarijas walsti. Turki nebij us to
peedabujami, ta Adrianopeli lai peefkita Bulgarijai, wini ahtral
gribeja fcho zertokfni no-ahrdiht, nekâ to atdoht jaunajam zeminam.
Ari Austrija stahweja tur pretim. Ta tad gan Bulgarijai buhs par
galwas-pilsehtu Filipopele; jauno walbineeku warehs walstis runas-
wihri, Sofija fanahfufchi, few drihs zeltees. Schim brihscham
Kreewi tur nogrunte lahrtigaku pasta-buhfchanu. Lihds fchim tur
ar to gahja wehl lohti raibi. Dehl tahs kara atlihdfinafchanas
malkas ari wehl nebij fklaidribâ. Preefch juhvas-zeteem Sultans
gribeja atwehleht Beikos ohstu pee Bosporus kanala, tahda af-
flehga Kreewijai buhtu leela leeta, bet tas atfal Englantei lohti
reebj. No 15. Febr. firoja, ta Sultans fawam gubernatoram par
Dardanelu zeku pawehlejis, joprohjam neweenu karakugi wairs
tur nelaiht zauri us Marmora juhru.

Englante sipri ween us karu pohschahs. Wina ir jau ezehlusi weenu wirskomandeeri preeksch fama karaspehla, kas warbuht driht kury buhtu suhtams, prohti Nord Nopiru, to paschu, kas Krinas tara-laita Baltijas juhra parahdijahs; par wina palihgu generali Wolselei, kas Afrika teizami karojis. Gwardu brigada tohp us kara sahjam zelta, sabriki strahda pilna darbā, neweenu saldatu ne-atlaidis wairs us bileti. Englantes awises, weenas pehz ohtrahm, mahza, ka Englantei jazelahs sahjas pret Kreewijas waru, kas tagad pilnam metotes Konstantinopelei par lungu. To dsirdoht nau ko brihnitees, ka meera-lihfschana willahs lehnam un newareja un newareja galu fasneegt. Turki smelahs jaunās zeribas, mehgina isdabuht, lai Kreewija meera kontrahs paraktischanu atleek us wehlaku laiku, kad konferenze buhs notureta; wina spreesch, ka us konferenzi war wisadas starpibas rastees un Turki tur abtrak war ko winneht nelā ko paspehleht wilzinadami. Tapehz tad Kreewija atkal no fawas puses ar bahrgu peedraudeschanu peeprasa, lai lihfschanai dara ihfu galu, bet to Kreewija jau tagad reds, ka ari meera nolihfschana nespehs tahs dsirsteles apstahpeht, kas Englante un ari Austrija twehlo. Schihs abas nepretojahs deht kahdas ihpachas punttes, kas tur meera kontraktē buhtu uknenta, bet winaas pretojahs pret to, ka Kreewija tagad lai eemanto tahdu spehku un swaru par wisu Balkana pusfaju, un tur newar nelā winaus peemeerinahht. Tapehz tagad tik dsird no brunoschanahs un mas ko no konferenzes. Hetais tik wehl dohd sawu meera padohmu, lai Englante nem Egipiti preeksch semis un Austrija atkal Bosniju un lai dsihwo weschas un meera. Edinburgas herzogs ir no Westas lihfscha us Englanti aissaukts atpafak, tapat wina laulata draudsene, prinzeze Marija Aleksandrowna taifahs no Waltas salas us Londoni dohtees, ari tahs nau sihmes us meeru.

Odesa weens leels armijas zwihbaku, sabrikis 9. Febr. no dedsa. Stahde ir pee 300 tuhst. rubl. Dihds ar ehlahm esohht ari sadequshi kahdi 5000 birkawi zwihbaku, ko frohnis jau hij pretim nehmis, bet kas nebij wehl aishessi.

Karjas jaunaja gubernā ir tagad tas leelais darba-gabals, ka tur tohs lihku twairus aisdienahht; preeksch schiem desinfelzijas darbeem ir wairak ka 60 tuhst. rubl. atwehleti, to skaidroschamu grib sahst 1. Merz un gar to dsihwoht lihds 1. Mai. Wef tam wehl ir par 15 tuhst. r. nedsehsti falki uiprekti, ar ko grib lapu-weetas kaisht; kara-laita tur lihkus leela pulka weena bedre apraka un it jeku, ta ka jau tagad lauk un drehhsu gabali ishduschi. Tapat grib ari no frohna nabagu semtohpjeem doht pawasara sehku, lai war laukus apeht. Seme tur ir augliga un nereti nef lihds 60 graudu.

Weens dakteru kungs, kas nupat tahs karalajaretes stary Simnizu un Balkana kalneem apmellejis, rassa, ka wiasch tur esohht atradis pee 22 tuhst. eewainotu un simu kara-wihru; wisbahrgali plohsotees karjonis (Typhus). Simnizas lajarete no 20 schehlirdigahm mahsahm esohht 16 klimas ar tihsu, 2 miruschas.

Konstantinopelē daudina, ka Wahzijas turenēs suhtnis, prinzis Neufs, tapshoht ezelts par Bulgarijas gubernatoru un ka waldiba kahdeem 20,000 Bulgareem, kas 2 gadu laika tapa aishessi us Maso Asija, atwehleschoht atkal atpafak nahht. — Retruhtst padohma deweju, kas mahza, lai Englante, ja Kreewi Bulgarija paleek par tihku panem Egipiti un Austrija Bosniju, jo ta tad Kreewi us konferenzes palikshoht mehrenaki sawas pagehrejums. Is Wihnes sira, ka Bosneeschu wadoni tur abtraufschu un eeshoht Austrijas keisaru luhgt, lai suhta karapullus Bosniju eement. Turpretim isfludina Bosnijas dumpineeki manifestu, turā sira, ka tur Kreewi winaus no Turki juhga nau atwabinauschu, wina ne dohmaht nedohmajoht jau meera palikt, bet wehl us sawu paschu rohku pret Turkeem tahlat karohs. Turklahht wina sauz wisus Bosneeschus kara.

Behterburgā, 23. Februar. Ahriju leaty ministerija wehl nau dabujusi tahs meera lihgschanas punttes, ko nedauds deenas generalis Ignatjewas no Konstantinopeles nahsbams lihdsnehhs.

Dihds tam laikam wisas sinas, ko ahsemsju awises par meera punktehm fludina, ir par nedrohschahm turamas. Konferenze laikum Berlinē sapulzesees. Ar generalu Ignatjewu nahht ari Turzijas suhtiti, lai meera-deribu liktu apstiprinahht. — Londones awises isfludina schahdas sinas par stary Kreeweem un Turkeem noslehgtu meeru: Meera-deribai esohht 29 punktes, no kurahm tahs pirmahs noteizoht par Montenegro, Bulgariju, Serbiju un Rumeniju. Turkeem esohht jamaksa 1410 milionus rub. kara atlihdsinaschanas matkas, no kureem 310 mil. rub. skaidra nauda ja-ismaksa un par 1100 mil. rub. jaatdohd walfis gabali Asija. Kad un ka un zil prezentes jamaksa, wehl nau nostiprinahhts, Bulgarijas rohbeschas buhschoht Karasas-upes kreisaja puse, Tschirmanes juhmala lihds Warnas zeetoknuim; us rihta-pusi Spirota. Serbija sneeds lihds Senizu, Nowibasaru un Wranu; Montenegro lihds Antiwari, Podgorisu, Spusu un Nikitschu. Tohp eeriktechts kara zeksch preeksch telegrafa, pastas un karapulleem. Turku tizigeem brihw us Bulgariju atpafak nahht, bet ja 2 gadu laika tur ar sawu nelustamu mantibu nau isshchibruschees un skaidribā nahhtuschu, tad schi atraitkau un bahriau lahdei par labu tiks isuhtrupeta.

R. S—j.

Wisjaunafahs sinas.

Ta stary Kreewiju un Turki Sultanu noslehgtu meera deriba tohp nu wisas malās pahrspreesta un ari zitahm walfsihm ir ta leeziba jadohd, ka Kreewija ir wehl deeweggan leelu schehlafstibu uswaretai Turzijai rahdijusi. Austrija neruna wairs hezil no kara, bet wairak no tam, ka wina buhs jaapdrohschihahs Bosniju un Herzogowinu eementoht. Englante wehl leelahs ar sawu karapohschanohs, bet ja tai ihsti kara dohmas buhtu, tad ta jau aish gudribas masak daudsinatu tahdu sawus darbūs. Tapehz tad Kreewija, kas wisu to par tuffchu lebrumu tura, maksa ar tahda pat maksu pretim un lauj ari pretim isshoht, ka ari Kreewija reserwu regimentes weena pehz ohras un artilerijas brigades tohp no jauna preeksch kara kataistitas gatawas. No Konstantinopeles rassa, ka Turki tur ar wisu padewibu nef to nasu, ko teem „Allahs“ tagad usleek. Pilschis ir pilns aish fahbeguschem, laudis zeksch badu un sehrgas stwri plohsahs. 19. Febr. bij generalis Stabehews nobrauzis us Konstantinopeli un no Wahzemes meetneeka, prinza Neufs pawadihts gahja apstahht pilsehta jaukumus, ari lepno Gossas bahnigu. Stefana, kur nu to meeru noslehdja, ko saufs par Konstantinopeles meeru, ir neleels swejneeku zeems, 2 juhdses no Konst. pascha juhmalkē; gaisē tur ir labs, bet jaukumu ihpachu tur neatrohd; dselzsch tur peenahht klahht, daschi bagatee no galwaspilschta tur ir sew salumu muichinas usbuhwejuschees; Turka tur neweena nau, tur dsihwo tikai kritisti is dasthadahm walfsihm. No ta leela trakteera, kur Kreewu leelstis fohrteli bij nehmees, ir jauki usluhsoht lejā juhras speegeli un tahlat Asijas krasmati lihds ar teem kalneem, kas tahlat un tahlat sneegdamees azihm pasuhd.

Londones awisehm teek is Konstantinopeles sinahs, Sultans esohht Kreeweem wehlejis sawus karapullus tik ilgi wehl San Stefanā natureht, komehr Englantes karalugi paleek Mar-mora juhra. Turki waidiba luhgusi, lai lelmaldibas Greekteem aishedsoht, dumpineeseem Kretas kala, Tesolija un Epiru palihgā eet, jo zitadi tur nosuhtischoht sipru armijas kabru un brunotus karafugus. Turki is Widinas un Belgradschikas zeetaksneem sawus karapullus suhtijuschu us Bosniju, turenēs dumpi appseest. Serbijas waldiba mineem bija atwehlejust zaur Serbijas rohbeschahm sawu zeku nemt.

Behterburga. Jiris Gortschalows wehl klimigs, bet tatschu jau tik tahlu atspirdis, ka jau tohpā ar keisaru wareja strahdoht. Tapehz zeriba, ka kad Berlinē konferenze sahstees, firsht Gortschalows warehs tur buht. — Leelstis wirskomandants Nikolai Nikolajewitsch no dauds qugsteem wirskeekem pama-

dihis brauks us Konstantinopeli sultānu apmelleht. Mūhsu kara-pulki pašči gan Konstantinopelē ne-ee-ees eelščā. Wirskomandants masa Ajsā leelstis Michail Nikolajewitsch dohdahs Wierz eefahumā ar sawu familiju us Pehterburgu.

Is Tislijes sīno, generals Doris Melikows efoht faflimis. Tuhliht kad Turku-Kreewu meera deriba Pehterburgā buhs apstiprinata un parakstīta, mūhsu karapulki fahls no Turzijas rohbeschahm iheet ahrā. Ajsā wini wehl 6 mehneschus paliks.

Wihnē nomira Ausrījas Keisara Franz Josefa tehwa, erzherzogs Franz Carl. Dslnis 1802. winsch 1848 sawam deklam, tagadaja Keisaram, par labu atteizahs no trohna.

Rohmas awises sīno, Itālijas eelščhīgu leetu ministers Crispi no amatu atluhdsees un ministerijas presidents Depretis waldoht wina weetu, kamehr zitu iswehlehs.

Kursemes muischneeku wezakais, grafs H. Keyserlings, tapa 19. Februar no Keisara fanemts. Tagad no Pehterburgas atkal jau pahrbrauzis us Jelgawu. R. S—z.

Daschadas sīnas.

No eelščsemehm.

Jelgawa. Birndeena, 20. Februar, atstrehja pehz-pusdeena telegrafa sīna, ka meers efoht flehgts. Sawu leelu preeku par sen gaiditu meeru Jelgawneeki parahdija, sawus namus jaukt gan ar fwezehm, lampahm un ploschlāhm ilumi-neeredami, gan ari ar karogeem un transparenteem tohs pusch-kodami. Pееktheena, 24. Febr., pulksten 11. preekshpus-deenas, notureja abas Wahzu draudses Triadib. basnizā meera pateizibas Deewakaposhanu, abas Latw. draudses to notur Annas basnizā fwehtdeena, 26. Febr., leelstīsta krohnamantīneeka dsimšchanas-deena.

Jelgawa. "Wald. aw." peelik. pee Nr. 28, 34 u. 39 atrohdahs starp karā krituschēem schēe Jgāuni: strehneeks Thomas Tamtewsky, Carl Sandström; Widsemneeki: no Ukrainas pulka Jane Tejan is Wez-Kustawas, Lehrpates kreisē; no leibwardijas Gwānes pulka Josef Lars is Kadaferas, Lehrp. kr.; no Schitomiras pulka Walentin Pawlow is Kasalenas, Berowes kreisē; Kursēmneeki: no Pehterburgas grenadeereem Indrik Pohdšīn is Abholmuischas, Jaunjelgawas apr.; no Ukrainas pulka Geger Michailow Mamonow is Jelgawas; no 82. Dagestanes pulka unterofizeers Krišch Jure Abbel is Lihwesmuischas, Talses apr.; no 64. Kasanes pulka Anton Bolostnaak un Peter Brīk (no tura aprīnka jeb muischas, nau sinams); no 46. Dneperes pulka: Jahnis Anš Krühlīn (Kahrllīn?) is Lub-Geres pag. Talses apr.; no 62. Susdales pulka Indrik, Dahw Pūhwert is Wīrkus m. pag. Dohbeles apr.; no 159. Gurijas pulka Andrei Zīrpīn (Zehrpīn.) R. S—z.

Us Jelgawas firgu-firgu no 8. lihds 15. Februar bij sawesti kahdi 600 Kreewu firgi un kahdi 200 no Kursemes.

Jelgawas pilsehta waldbiba eezehla par sawu sekreteeri B. Friedenthal k. us 3 gadi, ta gada-lohne ir 1500 rbl.

Par Aisputes apr.-teesas sekreteeri ir eezests kandidats G. Ratterfeld.

No Bauslas mūms raksta par tureenes Turkeem, ka tee nu Kreewu Ahtājs apgehrbds eegehrbtī isstatotees panīsam

zitadi, nekā tad noplihsfuschī un badu ismiruschī atnahza schurp. No wīnu senakeem mundeereem atlikuschas tik farkanahs zepurites ar melno ses-puschku. Zaur zaurim fakoht efoht deens-gan nepateizigi landis par wīsu to laipnibu, ko teem rahda. Naudas dascham efoht pilnas sekēs; weens no ofizeereem foh-lotees tēpat muischu pirkt. Us to jautaschannu, kapehz wīnu lihki tohp kapens gulditi sehds, wīni atbildoht, ka pastardeenā, kamehr guloschee iszelschotees sehdu, Turki jau buhschoht ziteem par fohli eepreekschu, tee zeldamees ar lehzeeneem buhschoht pirmee no kapa ahrā un tā teem buhschoht ari tur wirsrohka par ziteem.

Auldigas aprīnki dauds pagastōs behrni schoseem tohti gruhti flimo, ihvaschi ar mafalahm un garo kahjuli. Daudsi ari ar to apmirst. Duhres flohla bij us daschahm nedelahm jaflehds, jo leelais pulks behrnu, — weenā nedelā 20, ohtrā atkal 15 — eegula flimi ar mafalahm. Ari zitās flohlas floh-lenu pulzini ir stipri klaijaki zaur mahjā guluschēem flimeem.

Wentšpīlē runa atkal stipri no tam, ka Dukuma dselšzetu steeps drihs tahlak us Wentšpīli un schē eetaisīhs kara-lugu ohstu. Lihds ar schīhm sīnahm, kas schīm brihscham tik wehl ir parunas, fahk jau nami un semes-platschi Wentšpīlē tirgū kahpt. — S.

No Strohkeem. Mūhsu apgabalā, kur lihds schīm bes kahdahm bailehm dsihwojahm, ari pehdigā laikā ešam flepla-wibas peeredsejuschi. Oktober m. beigās bija Kl. mahju fainneeze, bes weenam kahdu wāhrdu fazidama, no sawahm mahjahm aīsgahjusti. Kad wina pehz wairat deenahm wehl mahjās nepahrnahza, tad fainneeks fahla ar pagasta waldbibas palihdsību wīnu melleht, gan pee radeem, pan pašstameem, bet ar wīsu mellechanu newareja atrast. Seschas nedēlas pehz wīnas aīseeschanas atrada weens kalps malku zirsdams wīnas lihki meschā, jau apsniguschu, netahlu no wīnas pašchas mahjahm. Pehz kreisdaktera ismekleschanas atrada, ka ta bija nosīta, jo galwa bija us wairat gabaleem fatreehta un weena rohka salaušta. Ta leeta stahw Grohbinas pils-teesas tahlakā ismekleschanā.

Nešen atpakat ir atkal Lēkschu-muischā breešmīga fleplawiba notikusi; tur tahs pašchas muischas kalejs ir sawu seemu nofitis. Kā dsird, tai gada laikā, kamehr wīni laulibā kohpā dsihwojuschi, efoht bijis dumpis un kauschanahs arweenu wīnu starpā. J. M.

No Wahnes. Daudsfahrt laikraksti behdigas wehstis nesdami, pamahza, lai landis schinis laikds, kur wairat ar maschinehm teel strahdahs, no lohzeeku apskahdeschanas fargajahs, bet wehl pulks tahdu, kas to nezil neleek wehrā. Preeksh kahdahm nedelahm scheijenes G. mahju kalps eefeles greesdams femim pīrkstus nomaitajees, un wehl schīhs fahpes neaīsmīrsis, winsch ar pahrdrohschību un neklaufību pret sawu fainneeku wehl leelaku nedarbu isdarījis, ko schē nepeeminejis newaru palikt. 8. Februar f. g. fainneeks no Mihgas us mahjahm braukdams panehmis no Dukuma bahnušcha tufschas brandwīhna wahtes lihds Jaunasmuischas bruhsim pahwest; minehts kalps gribejis pee kahda krohga wahtis ar aīswilktu sehweļa kohzīnu isstatīht, bet fainneeks to redsedams nau atwehlejis un kalpu par tahdu pahrdrohschību norahjis. — Mah-

jās pahbrauzis, kalps no brandwihua kahribas dšhts isgahjis šlepeni — bei zepures — fehtā pee tuffchahm wahtem, aifdedfinajis sehvel-lohzinu un skatijees pehz kahdas lahšites, kas wahtē palikusi. Wahte, pilna ar spiritus twaiku, peewillusi uguni un fahkusi degt; kalps no kahda klahfesofcha zilwefa pamahzihts, lizis spundi us zauruma, lai uguns nodšistu; bet aifspundeschana nau warejusi lecsmu apdšest. Tai brihdi isnahk fainneeka tehws no istabas, kalps sauz, ka uguns wahtē un luhdi, lai spanni uhdens atnes; wezais tehws pakter spanni ar uhdeni un dohdahs pee glahbschanas, tē degofcha wahte sprahgt, un dibena gabals wezam tehvam treez par kahju, tā ka winsch tā tizis cewainohs, ka no leclās fahpes nogihbis. Us zitu lauschu ahtru peesteigfchanohs uguns wehl pa laimi bei tahlakas isplahfischanohs ir tizis apdšests. Kaut jel laudis tahdas sinas lafidami mahzitohs no nebehdiabam fargatees un nowehrstu tā no sew un ziteem dauds nelaimes un fahdes, kas zaur neprahfibu un pahdrohschibu zekahs. —

J. R.

Veepajas spahrkasē tai gada laikā no 12. Juni 1876 lihds 12. Juni 1877 tika us augleem un auglu-augleem nogulditi 130 tuhšt. r., isnemti atpakal 209 tuhšt., kasē palika us intresehm guloht 1,450,904 rubl.

Dširzeema pagastā 3. Febr. weens pušmuhšcha zilwefs D. Krastin it peepeschi nelaimigs tizis. Bijis us meshu nogahjis un kahdā ohsolā eekahpis pehz ohsola sareem. Drihs pamanijs ko nahkam un gribejis semē lehkt, bet lehdams pakahrees sarōs un lohti fahitees; nonemts un us mahjahm pahnešts pehz 3 deenahm nahwē aismidšis. G. pagastā pee Pl. zeema R. krohgus deewamschehl atkal eeflufchas jaunektu galwinas tahdu spehkoschanohs noturejuschas, ka kauns schahdu gadijumu plahfakti aprahstih.

M.—f.

Jaunjelgawas klubes sahlē 5. Febr. Otto jaunkundseenes ar fawahm fohlueezehm spehleja teateri, eenemschanas bij preeksch labdariga mehrka. 11. Febr. muhs Jaunjelgawneekus behdigs atgadijums istrauzeja: weena nama ihpafschneeka akā tika behrninsch atrahsts, ko mahte pati tur bij noslihzinajusi, tam ap kaklu ar schnohri pletisera hulti un Zgounu dšesmu-grahmatu peefehjusti. Tā Jareds, ka weens grehšs ohtru dšemde.

M. S.

No Sahlites. Rudens mums bij garu garais un seema kā rahdahs ihfin ihfa. Ištahs seemas-zesch mums fahkahs tik ar seemas-fwehtkeem, kur lauzeneeki bareem fahka jo beefi fchejeenes meshus apmekleht un sewim filtumu eegahdatees. Bet jau ihfi pehz swetschu-deenas fittaka faulite atspihdedama beeso, balto sneega dekt tā fakauseja, ka fahka uhdens strau-mehm fkeet un pahrpludinaja jo drihs upes un strautinus — un bij brauffchanai jabeidsahs. —

Rauzeneeku semkohpjeem wehl fchejeenes meshōs lohti dauds iziristas malkas, kahfchu zc., ko nau pahrwedufchees. Schogad Sahles meshōs bij dauds leelaka malkas zirfchana nekā preeksch-gaddē, kas no tam nahja, ka tē beidsamajōs gadōs schi kahrtiba eewesta meshu fahgeem un defetinahm us fohlifschanu pahdoht, kur nereti zits par zitu lohti fihwi fahohla. Bes fahgu pirlfchanas fcheit malka lohti reti dabujama, tikai prohwees gabalōs un lam te ihpafchi peenahziga dabuht. No tam waram redseht, ka ari fchē stingra mesha zeeitiba walda; drihs warbuht ari fchē peeredsefim mesha flaugi — kahds jau weetahm pee-

redsehts, meshus nozehrtoht un no jauna weeta nedehstoht. Tai Deews ari dohd, ka fchee tumfchee fluju meshi reis beigtohs, tad atspihdetu mums mesheneekeem tatschu drihsal gaisma, waretu sawus schaurohs lohzinus platakus paplehkt un sawus ihsohs lauzinus garalus pastsept; tas mums roditu gaismu, kahdas mums deewamschehl wehl nau; jo fchē tumfibas flufums pat us ta augstaka kalna wehl walda un zilwefa gars tā fakohk nelidinahs wis wirs uhdens — bet paslehpees flapajōs purwajōs. — Sau sinohts, ka fchē tumfa ar gaismu jihnotees un esoht pilnā jihnifchana, weena ohtru apkarodama, weena ohtru no krehfla grehšdama — un n.sinoht, kura winneschoht un kura tā patwaldneeze palifschohkt. Jo pa gaismas pusei wehl aif weenim lohti mas teekoht strahdahs, tur pretim wisi nodarbojotees sturmedami tumfibu. Wai, wai! kas ta par wehsti un kas ta par sturmeschannu! Bet pateesiba pateek pateesiba, nau ko brihnitees. Pat ne tee leelakee gaismas draugi, kuri teizahs gaismas isplatitaji — wehl nau mahzijufchees pateefigi gaismu pasiht; ir fcheem waroneem dauds reis no tumfas us gaismu pahreijoht — mehds prahfinsch atpakal tumfā behgt. — Tadeht pehz gaismas un gaismas pastahw muhsu ilgofchanahs, un scho panahkam tikai tad, kad tehwi sawus deklus labaki leek fchloht un pee prahta gaismas wada, kad tee ari no pat masahm deenahm wiaus freetni un deewabijigi usaudsina un netaupa rihkstes maseem, ka pehz nau deenās leeli jayer par neleetibas darbeem. Zitadi isaudsinati tee deenās nau gaismas neseji, bet tumfibas isplahtitaji. — Bagahjufchais gads mums aitezeja deemschehl kā nekad ar fchfelschanohs un rahfchanohs, kas notikahs tik gaismas pehz, tadeht ka tumfoni wehlejahs gaismu apflahkt; weeni paschi par saweem tuwajecem tee waldneeki buht, it ka ziteem nebuht gaismu nenowehletu. Schnell gribeja jau par firmeem wihreem waldihk. Zaur tam notikahs fchfelschanohs un rahfchanohs, kahdu mehš gohdōs Deewam schini gadā wis newehletumees peedfihwoht. Preefch uspuhfanahs, atreebschanohs un gohdkahribas, kas muhsu pagastā weena nedsedejama waina un dšili eefaknojusees ehze bij, mehš efam plahfsteri usgahjufchi, kahds ar laiku leetahs warehs wainu pilnigi isdsedeht; baidamees, kad tik atkal kahda jauna ehze neperohnahs flahkt. — — Labi, wifai labi — zenschamees mehš ari sinatnibu kohpt un efam jau tik tahlu eemahzijufchees, ka waram bes ohtra palihga graudus no peluhm atfchirt. Un tas ir lohti labi, bet noscheshlojam tikai, ka pee mums tahs weeglas semes labad wairak to pelu pa-aug nekā to graudu. Nemeeniba un nefa-deriba pee mums Sahleefcheem dšchenu fakni eenehma — teiz, ka esoht ar dewineem schubureem un ko mehš rakstneeki nezerejam wis ar spalwu islauff. Weenai schahdai faknei gadijees deemschehl ari pee muhsu teefasnama isdihgt un zaur to radihkt strihdinus un partijas, kas us tam iseet — weena wilkt teefasnamu (lihds ar wifceem eedfihwneekem) us Greenwaldi, ohtra, kura spehzigaka, atkal raudsiht notureht, ka nams neteek kusti-nahts. Sahk jau bailes raktees, ka ehku nenokustina no pama-teem. Bet tā strihdedamahs schihs abas partijas aismirfufchas pawifam teefasnamu apkohpt. Iseet tik us tam, zeptus baloschus gaidihk no gaisa nokrihtam, it kā Israeliti paipalas. Bet mehš schaubamees, ka schinis laikōs tahdi zepti gahrdi lumofi fagaidami bes puhlineem. Sawam wezam noplihufscham teefasnamam peekar kahdu wezu isdehdejufchu gohda-

sihmi, to gudreneeki par eelahpu sauz un jaunus swahrkus ne-
mas negrib schuht, lai gan zeen. srihweru f. f. preeksch tam
materialu jau sen isgreesuschi. Dsirdam, ka no pascheem
eedshwneekeem teel rakstis: tad ari eelscha esohht nekai-
tams pulks tahdu gohda-sihmju sakahrts, waj nu laizigeem no-
luhkeem un isglihtibai jeb warbuht muhschigai peeminai —
par labu, to nesinu teilt; dohmaju, ka tahs gohda-sihmes —
buhš kahrtaš kahdeem waronu darbeem par peeminai, kas tur
eelschā zaur mahšligeem isstrahdajumeem panahkti. Ahre tschē!
kas ie nu isnahk no nesapraschanas un srihdineem? tikai
schkelschanahs, rahschanahs un muhschigs juzeklis, kas kat-
reis kawe labu leetu weikschanohs un tomeht atrohnahs wihri,
kas labprahht srihdinus zeeni. Zerefim, ka ir pee mums
srihdmani paliks gudrafi. Greenwaldeets.

Ar. Behrsmuischas abeem Diezmanu-mahju fainneekem
14. Febr. pulkst. 10. wakara nodedsa rijas. Uguns zehlees no
Diezman-Schulz fainneeka rijas krahsnes, kas par dauds tikusi
fakurinata, un pehz masa brihscha ari aissneedsa to tur netahlu
ohtra fainneeka riju, kura ari pehz pahri stundahm par pelnu
tschupu tika pahwehsta. Skahde abjeem fainneekem seela,
jo wisi lini, kuri rijas preeksch mihschichanas schahweti, sadegu-
schi un ari dauds semkohpibas-leetas par pelneem pahwehstas.
Chkas nau bijuschas apdrohschinatas. I...h...r.

Par Widsemes muischneeku wezako landags ir atkal is-
wehlejis to paschu lihdschiginigo landmarschalu von B o c k. —
Uf Behrnawu 14. un 15. Febr. atweda 430 Turkus.

Widsemes landags tika 16. Febr. eefahkts. Landaga
sprediki tureja generalsuperdents Dr. Christiani par teem wahr-
deem Gwes. 4, 1—4. S.

Rihgā sapulzejees Widsemes muischneeku landags sawā
sapulzē no 21. Februar uf Saratowas luteru mahzitaja Kofs-
mann f. luhgschanu, lai preeksch Zeniseiskas gubernas pafele-
nijās dšhwodameem Latweescheem un Zgauneem eezeltu un
lohnētu ihpaschu luteru mahzitaju, — nospreedusi: is Widš.
riterschastes-lahdes doht ilgadus pa 500 rub. un no tahs senak
preeksch Samaras salastas, bet atlikuschas naudas, weenreis
doht 1000 rub. zela- un mahzitajamuischas eerikteschanas
naudas. Turklahht wina nospreeda preeksch schi mahzitaja zaur
zeen. gubernatora f. no augsta krohna isluhgt peepalihdsibu,
ka ari no Rihgas pilsehta un Kursemes ritterschastes un kas tad
wehl truhktu, no ewang. lut. palihdsibas-lehdes galwas komi-
tejas. Ta tad zerams, ka zaur Widsemes landaga dewigu rohku
un ruhpihu ari muhsu palihdsuscheeem nelaimigeem tizibas-
brahkeem Zeniseiskas pafelenijas gariga apkohpschana drihs
wairs netruhks. Gohds un pateziba angsteem lungeem, kam
firds un rohka tik labprahhtiga palihgā nahkt tai brahtu wajja-
dsibai un lai Deewš schehlīgi dohtu, ka muhsu mihschee Latwee-
schi no tahdas teizamās preekschsihmes mahzitohs, kristigā
mihlestibā ari labprahht rohku sneegt, kur wajjaga un sewim
draugus dariht ar to „netaisnu mantu.“ R. S—3.

Helsinforjā isg. nedeku bij teefas-preekschā weens flep-
kawa, kas daudskahrt noteefahts, arweenu bij dabujis isbehg;
tagad winsch bij 9 pohdu smagās lehdes listis; teefa nospreeda
40 pahru rikhtis un 100 gadus zeekuma. Pinnu semē stahw
wehl spehka wezi Sweedru likumi, kas skan brihscheem deewš-
gan fweeschadi.

— Wisaugstaka pawehle atwehl finansministerim pehz wai-
jadšibas laudis islaist noteiktu skaitu obligaziju us to laiku no
3 mehneschi lihds pilnam gadam; schahdi naudas-papihri buhs
wismas 1000 rbl. leeli un nesihš fawas prozentes aisdewejeem.

Pa wisu Kreewu walsti us dselzsekeem isgahjuschā gada
laika ir 484 zilweki sawu dšhwibu pafaudėjuschī un 958 tik-
schi eewainoti. S.

Is Aleksandropeles raksta, ka turenēs apgabalā bes da-
schahm zitahm sehrgahm ihpaschi karsons dikti plohsahs. Ar
scho sehrgu jau 27 dakteri nomiruschi, tā ka tagad pee turenēs
kara-lasaretehmi seela dakteri truhziba, jo pee daischahm tik
weens woi pahri dakteri atlikuschees. Bihstahs, ka kad muhsu
kara-pulki no Turzijas pahrnahls mahjās, niknas sehrgas neteel
wisās Kreewu gubernās eewasatas, ka tas jau daudskahrt
notizis zaur teem Turku wangineekem. Tamdeht nospreests,
Ddesā eerikteht karangtehn-lasareti ar 1000 gultahm, kas pa-
wisam no pilsehta atschkirta, lai tur wisi, kas newefeli no
Turzijas pahrnahht, tiktu papreeksch isahrsteti, pirms winus tab-
lak Kreewijā eewed eelschā. R. S—3.

No ahrsemehm.

Wihnē 23. Febr. mira weens grafs Sandors, kas ga-
dus atpakal tika tahlu daudsinahhts deht sawas jahjeja ismanas
un leelas drohschibas. Sawam lehkschotajam mugurā uklah-
pis winsch reis pahrlchza pahri par weenu trihsjuhgu wesumu;
zita reise atkal usjahja pa 2 trepehm augschā apzeemoht draugu,
pahrlchschvoja par Donawu, ledum patlaban eimoht. Raklu
winsch pee tam nebij lausis, bet ziti lohzeht bij gan fawus bel-
seenus dabujuschi. Sirms palizis winsch mehdsā faziht:
„Tagadeja pafaulē nau nekam wehrtis, nau neweena ihsta jah-
jeja, nau ari wairs kreetna sirga.“

Italijas waldischana pahwestam wina semi atnemdama
apnehmahs pahwestam makkahht katru gadu par wairak tā 3 mi-
lioni Lihru. Bet nesaika pahwestis negribeja ne grafi no
faweem aplaupitajeem pretim nemt un pashahweja lihds pat mir-
schanai, ka winam peeder wina seme un reis nahls atpakal.
Tagad nu tā nesanamta nauda, kas gul pee bankeera Rotschilda
ar anglu-augseem ir lihds 16 milionu pee-augusi, bet kad nu
ta isdohta naudas-grahmata skaneja weenigi us pahwesta Pius
wahrdū un schis tagad miris, tad ka dsird, ta summa kritischohht
atpakal Italijas waldischanas kasēi.

Italijas kehniusch neleekahs nemas wehl sinoht, ka jauns
pahwestis iswehlehts, jo winam tas nau wehl nemas ar skaidru
rakstu sinohts. Jaunais pahwestis Leo XIII. negrib sinu adre-
seerecht pee Italijas kehniina, winsch winu grih wehl arweenu
faukt tik par Sardinijas kehniinu, kam nepeeder wis wisa Ita-
lija. Pahwestis esohht ari fazijis, ka winsch sawu eezelchannu
ir no Behtera basnizas balkona sinojis wisai Rohmai, un wina
preekschā ir weenlihdsigi katolu dehli, tiklab kehniusch kā pehdi-
gais gans.

Preeksch Parises² Neelahs² isstahdes Harlemas flawenee
puku dahrsneeki esohht peemeldejuschi weenu seelu puludohbi no
40 tuhst. seedoscheem puku sihpoleem; dohbe tikschoht puku
rakstis isrohtata un us pakalna guledama rahdischohht sawu
rakstu us westes tahlumu.

Perzijas kehniusch nahkoschā laika nahkschoht us Behter-
burgu; winsch brauks us Parises isstahdi. Englantei, kas jau
tā bailigi luhkjoja us faweem Indijas zekem, tas lohht reebj,

ka ari schi Iflama walfis-galwa eet tuwal draudsetees ar Aree-wiju; Englante paleef ari tur weentule.

Jaunibas noseegums.

(Turpinajums un beigums.)

Ar aistustinatu firsi fatwehra winafch fawa nahlofcha feewastehwa rohku, bet eefschliga apfaunofchana wina luhpas aifschlehdia; schim wihram, kas wina ar tidaudi labpatifschanahm apbehra, ne jauinas no tam nebij, kas wina til nemeerigu padarija. „Ne, ne!“ winafch tal reis issauzaha. „Es Dewim no firde pateizohs, bet mana newefeliba drihs pahrees. Kad es tagad aizelotu, tad es sinu, ka Tu manu darbu usnemtohs un tahs dohmas pee tam manim tal nekahdu meeru nedohtu.“ „Efi bes behdahm, es wairs nepahrstrahdashohs,“ Weinolds smeedamees fazija. „Agraki esmu es gau tohti strahdigs bijis, bet tagad es fewim labprahit atpuhschanohs wehleju.“ „Es Dewim pateizohs,“ Waldows wehl reis fazija. „Es ne-esmu pardauds strahdajis un es to ari gandrihs nemas nepahrzeestu, diwi nedekas no Margaretas schkirts buht.“

Teefas pahrlaufschana pret bohdes puifi patlaban eefahlahs un Weinolds tika pirmas ka leezineeks teefas istaba aizi-nahts; ihu laiku pehz wina ari abi rakstuwedeji. Waldows palika tas heidsamais un tas winam ari bij it patihkami, jo zaur to tam laiks atlikahs, fewi zil nezil apmeerinates. Beidsoht winafch wehl dohmas fewim usfauza, ka wisa wina bihjaschanahs tilai tihra mulkiba efobt. Kad nu ari winafch tika teefas istaba saukts, eenahza tas itin drohschi un pilnigi apmeerinajees. Us apfuhdseto henki sehdeja noseedsneeks un us kahdu fawu henki Weinolds un abi rakstuwedeji. kuri fawu leezibu jau bij idewufchi. Ahtri wina azis teefas-kungu un teefneschus pahrlatija, bet tee bij winam wisi nepasihstami un neweens no teem teefnescheem, kas wina reis bij noteefajufchi un kuru isskata wina atminā ne-isdsehchami bij eespeedusees, starp teem ne-otradahs. Tadeht winafch ar drohschu duhschu teefneschu preefscha nostahja. Preefschfehdetajs winam fazija, ka tam pirms, eefam tas leezibu idohd, ja-apswehre, ka winafch pilnigu pateesibu pehz labalahs firdeapinas issazihis. Tad tas wina likumiga wihse pehz wahredahm wezuma prafija un ari, waj winafch ar apfuhdseto nau rada jeb draugs, kas to warbuht aiflawetu, pilnigu pateesibu issaziht. Us schim jautaschanahm Waldows meerigi atbildēja, ka winafch ne kahda sakara ar apfuhdseto nestahw. Tad preefschfehdetajs wehl pehz likumu preefschraflta jautaja, waj winafch jau kahdureis teefas ismelleschanā stahwejis, jeb apstrahpehts tizis. Negriboht Waldows pee schihis jautaschanas fatruhfahs, jo us tam winafch nebuht nebij dohmajis; ahnis is wina waigeem issuda un winafch eefahla lehni trihzeht. Preefsch wina azihm wifs nosuda. Winam bij faws jaunibas noseegums preefsch fawa nahlofcha feewastehwa, preefsch rakstuwedejeem, teefnescheem un preefsch apfuhdseto, kura sahdsiba zaur wina bij gaisma nahkusi, ja-atklahj — to winafch newareja un kad tam ari fawa dshwiba par to buhtu bijusi janodohd. Winom likahs, ka wisa azis pee schihis jautaschanas us wina flatitohs. Waj preefschfehdetajs par wina apstrahpeschanu ko sinaja? Ka schi jautaschana wifseem leezineekeem tika preefscha likta, to winafch nesinaja. Wifus speklus fanemdams winafch fazija: „Ne, es wehl ne-

kad teefas ismelleschanā ne-esmu stahwejis.“ Winafch pee tam ne-ceedohmaja, ka winafch netaisnibu runaja un kahdas nepatiffchanas winam zaur tam wareja zeltees. Preefschfehdetajs wina kawefchanohs ar atbildi nebij eewehrojis, bet teefaskungs bij wina nobahleschanu un fatruhfchanohs redsejis, tas bij wina zeeschi usluhkojis un nomanijis, ka winafch pats ar fewi zihnijahs un zil nedrohschi wina „Ne“ flaneja.

Waldows runaja tohs winam preefscha fazitus swehri-naschanas wahrus palat, it ka tahds, kas pats nesin, ka winafch dara; schini azumikli kas ari teefcham nesinaja, ko winafch dara. Kad stahstija tas, ka winafch to apfuhdseto pee sahdsibas bij peenahzis, pee kam winafch pilnigu pateesibu runaja un ko tas ari bes apwehreschanas buhtu darijis, jo wina tehws tam jau no masahm deenahm bij peefohdinajis, weenumehr pateesibu runahit. Sawu leezibu idewis, tas it ka sapnodams Weinoldam blakam us leezineeku henki apsehдахs. Kas tahlaki notika, teefaskungu runu un spreeduma paslubinaschanu tas gandrihs nemas wairs nedstrdeja. Kad teefas sehdeschana nobeidlahs, fatwehra Weinolds wina rohku un weda to prohjam. „Tu esi flimaks, nekā Tu to faki,“ winafch fazija, par Waldowa bahleem waigeem fatruhzees. „Es us tam pastahwu, ka Tew buhs atpuhschanohs nemtees, to esi Tu few pascham un ari Margaretai parahda.“

Waldows fahka weeglaki dwafoht, kad winafch is teefas-nama ahra isnahja. „Es jutohs jau spirgtaks“, winafch atbildēja. „Tāi namā bija til karsts, ka mani teibullis sagrahba un es til ko wehl us kahjam wareju noturetees.“ Wehl reis mehginaja Weinolds wina us zelofchanu peerunahit, bet Waldows to atstuhma. „Bet masakais schodeen Tew nebuhs pee darba atpakal greestees,“ Weinolds runaja tahlat, „deena ir jauka un mehš gribam pehz pusdeenas ar Margaretu braukt zeereht. Kad es Tew reis faziju, ka Tu nu ar leelaku uszih-tibu muhsu eenahlfchanas pawairofi, tad es nebuht pee tam nedohmaju, ka Tew zaur to fawu wifelibu buhs usupureht. Ar to buhtu Tu til lab Margaretai, ka ari manim flikti kalpojis, jo es zitu nelo tā newehlohs, ka Margaretas laimi un ta pati tiktu aptumfchota, kad flimigs buhtu.“ Waldows mehginaja fawu nahlofchu feewastehwu apmeerinahit un winafch ari teefcham jau dauds spirgtaks un wifelaks jutahs. Teefas pahrlaufschana, kas winam til dauds firdebailes bij padarijusi, bij pabeigta un kas wareja sinahit, ka winafch netaisnibu bij runajis un ka tas jau reis bij apstrahpehts tizis?

Kad tas ar Weinoldu pee Margaretas nahza un wina tam laimigi pretim steidsahs un ar preeku no tehwa to sinu usnehma, ka wina pehz pusdeenas kohpa zeereht brauks, tad beidsama baikofchanahs to atstahja un farlanums atkal us wina waigeem eeradahs. Wina tahs dohmas apmeerinaja, kad winafch wehl lihds schim fawu agrako noseegumu nebij deewagan noschelojis, ka tad zaur schihis weenas deenas bailehm winafch par to bij deewagan zeetis, tas jau nemas newareja buht, ka wisa wina dshwes-laimie zaur to jaunibas noseegumu weena weeniga wakara wareja isphostita tapt. Waj tad tas it nelo negel-deja, ka winafch nelad wairs te nebij pahrlatijees, bet til taisni un usfizigi bij dshwojis, ka til weenam zilwekam tas ir eespehjams? Ar waru gribeja winafch tagad wifas flumigas un bailigas dohmas aifdohit un pee Margaretas fahneem tas winam ari idewahs. Kad pehz pusdeenas wina

azijs jautri un laimīgi spulgoja un wina waigi atkal far-
kani metahs, tad arī is Weinolda krehtim wisa bailiba par
winu issuda un tas teefcham dohmaja, ka tas miklis, ap-
speests gais teefas-namā, kā arī tahs fawadas juhsmas, kas
katru fagrahbj, kas reti teefas preefchā nahf, wina newe-
felibas eemelis ir bijis.

Laimīgās deenas un nedēļas pārgājja; ta deena, kurā
Waldowam ar Margaretu bij faweenoteem tikt, nahza ar-
weenu klabtak. Weinolds bij Waldowu fawā rakstamā lam-
bari jauzis, gribedams ar winu norunahf, apafch kahdeem
nolikhumeem tas pehz kahfahm kā lihdsdalibneeks wina an-
deles-weetā gribeja eestahf. Winsch fajija tam fawu no-
dohmu un prasija tad, kā tas ar to us meeru esohf. „Es
esmu wifadi ar Lawahm wehleschanahm un nosazijumeem us
meeru“, Waldows atbildeja. „Tu esi mani jau ar til daudf
labpatikschanahm apbehris, ka tas nepateizigi no manim
buhtu, kad es ar katru no Laweem nosazijumeem labpraht
us meeru nebuhtu.“ „Ne“, Weinolds atbildeja, „es gan
Lawu gohdigu un pateizigu firdi pasihstu un sinu, ka Tu
nekad manim nelo nepahrmetu, tad tomehr man ir wairaf
peedsihwojumi, nekā Dew, kas manim pawehl, wifu tā no-
grunteht, ka lai beidsohf stary mums nekahda schelschanahs
nezefahs. Dew nebuhs wehlahf dohmaht, ka es taf scho jeb
to buhtu wārejis zitadi nolikt un tadeht es wehlohs Lawu
skaidru un pateefigu nodohmu sinahf. Es wāretu Dew wee-
nam pascham fawu andeles-weetu nodoht, bet ne-esmu wehl
wezs deewegan, ka es spehtu fawas deenas bes darba pa-
wadihf; tadeht es wehlohs, ka no Lawas kahsu-deenas mums
abeem weenada daliba un weenadas teefibas pee tahs pa-
fchahs buhtu. Un lai es arī teefcham esmu pahleezinajees,
ka mehš nekad stribde nenahsim, tad tomehr es gribu wifu,
kas mums us tam wāretu eemeslu doht, jau eepreefch is
zeta ruhmeht.“

Waldows wehreis apstiprinaja, ka winsch ar wifu pil-
nigi us meeru esohf. „Manas wehleschanahs ne pus til
tahli nesneedsahs,“ winsch fajija turklahf. „Es nekad wairaf
newehleschahs, jo laime manim jau tā wairaf ir peeschli-
rufi, nekā es to pelnijas.“

Tē us reis durwis atwehrahš, kahds teefas fulainis
eenahza un pasneeds Waldowam wehstuli, par kuras fanem-
schanu tam bij jakwiteere. „Kas tas ir?“ Weinolds prasija.
„Es nesinu“, Waldows atbildeja, winsch runaja pateefibu,
bet wina rohka trihzeja, kad tas fawu wahrdu parakstija.
Teefas fulainis aigahja prohjam. Drebedams tureja Wal-
dows wehstuli kreisā rohlā, kamehr tas labo rohlu pee peeres
speeda, it kā tam wajadsetu papreefchu duhschu fanemt, to
papihri atlohziht. Winsch atplehfa sehgesi, lastija un isbih-
jees fatruhlahs; beidsama afins lahsite is wina waigeem is-
suda, winsch gribeja pee galda peekertees, bet bes atma-
nas tas fahchluka un noslihdeja us kahdu krehtlu. Satruh-
zees Weinolds uslehza. Winsch pazehla to pee semes nokri-
tuscho papihri un arī is wina waigeem afinis issuda, kad
winsch lastija, arī wina rohka trihzeja. Wehstulē tila Wal-
dows par netaisnu swehrestibu afsuhdschets, jo kad tam kā
leezineekam pee teefas ta jautaschana bij preefchā likta,
waj tas jau kahdureij teefas ismekleschana kahwejis, jeb ap-
strahpehts tizis, tad bij winsch to noleedfē un par patee-

fibu apwehrejis, kur tas tomehr tai un tai gadā sahdsibas
deht bij zeetumā sehdejis. Weinolds negribeja ne fawahm
azihm tizeht, tē bij kahda maldischanahs notikufi; waj tad
Waldows, kuru winsch til augsti zeenija, kam tas wina
kreetnas usweschanahs deht fawu weenigu meitu gribeja doht
un kam tas bes ne kahdas schaubischanahs wifu fawu mantu
buhtu ustizejis, waj tas jau reis sahdsibas deht ar zeetumu
bij apstrahpehts tizis? Tas newareja buht! Un taf, kapehz
tad bija tas til lohti isbihjees, kapehz sehdeja winsch tē
drebedams, waigu ar abahm rohlahm aplahjis? Waj tas
no newainibas leezinaja?

Tahs dohmas, ka tas weenam neleetim fawu pilnigu
ustizibu bij dahwinajis un tam turklahf arī wehl fawu meitu
bij gribejis doht, winu breesmigi dusmigu padarija; wina
lepniba atkal atmohdahs. Saskaitees winsch pee Waldowa
peegahja, kurfch wehl arweenu nelustedamees sehdeja. „Runa
— runa, waj schis raksts pateefibu fatur?“ winsch tam us-
blahwa. Waldows nekustejahs, likahs, ka tas ne-issakamas
mohlas zeeta. „Saki to pateefibu!“ Weinolds saskaitees
tahlahf runaja, pee kam tas winu pee kameeschā fatwehra un
to purinaja. „To pateefibu! jo tagad tas Dewim gan wairs
ne-isdohthohs, mani peewilt!“ Waldows rohkas no waiga at-
laida un lehnam uszehlahs. Likahs, ka wina bahlee waigi
eefch teem maj azumirkteem par daudf gadeem bij wezafi
palikufi. „Ja, tas ir teefa!“ winsch fajija ar knapi fa-
dsirdoschu balfi. Weinolds isbihjees atlahpahs. „Wispeh-
zigais Deems! manai meitai buhs tahdam wihram par seewu
tapt, kas zeetumā ir sehdejis!“ winsch issauza. „Ufklau-
fees,“ Waldows fajija ar lehnu, luhadamu balfi. „Zif
breesmigi esmu es peewilts!“ Weinolds runaja tahlahf.
„Ar peewilschānu un kaunu ir mana ustiziba un labprahtiba
atmaksata tikufi!“ „Ufklausees,“ Waldows wehl rei luhdja.
„Ne, ne!“ Weinolds dusmigi eesauzahs. „No schi azumir-
kla ir stary mums wifas faites faraustritas un nekās muhs
wairs nesaweenohs, jo no tahda zilweta, kas zeetumā ir
sehdejis, es neko, neko wairs negribu sinahf — prohjam —
prohjam is mana nama!“ Breesmigi saskaitees isgrubda tas
Waldowu is fawa lambara.

Waldows atstahja namu, nelaimigs un ismifis. Pehz
kahdahm stundahm dabuja Weinolds sinu, ka Waldows fa-
wai dshiwibai bij galu darijis, winsch bij noschahwees.
Preefch wina un Margaretas bij tas wehstuli atstahjis,
kurā tas fawu noseegumu, apstrahpeschānu un tahs besgali-
gas mohlas, kuras winsch gadeem tamdeht bij zeetis, ap-
rakstija. Winsch arī neleedsa, ta winsch wairaf kā weenreis
bij gribejis teem wifu atklahf, bet ka tam weenumehr duh-
schā us tam bij truhlufi. Un kapehz, ka schis weenigais
jaunibas noseegums ne zaur lo nau gribejees fahdsinajams,
ir tas fawu dshiwibu, kurai ne kahda wehrtiba preefch
wina wairs nebija, no sewim atmetis.

Is Weinolda nama bij laime us ilgū laiku issudufe.
Margareta bij ne-apmeerinama un Weinolds sewint weenu-
mehr ruhkti pahmeta, ka winsch zaur fawu bahzgumu un
zeetfirdibu Waldowu us scho grehku bij peespeedis. Zif
tahs weenigas dohmas winu drusku apmeerinaja, ka Wal-
dows to taf nebuhtu pahzeetis, kad winsch tahs netaisnas
swehrestibas deht ar zeetumu buhtu apstrahpehts tizis. Gribes-
(Turpinajums 77. lap. pusē.)

S l u d i n a f c h a n a s.

Skohlas-buhwe.

Talsinas teesas-mahja tiks 15. Merz f. g. preefch Wez- un Jaun-Geheenes pagasteem skohlas-buhwe masafskohlschana isdohta. Sohlitajeem waijag 1000 rubl. faloga eemafacht un war wifus zitus nolihgumus katra darba-deena Talsina dabuht sinahrt. 2
Talsina, Jaunjelgawas aprink, 22. Februar 1878.
(Nr. 31.) Pag. wez.: J. Elfine. J. Galwin.
(S. W.) Strihw. C. Blumberg.

Skohlas-buhwe.

Talsinas teesas-mahja tiks 15. Merz f. g. preefch Altenes-Brunawas pagasta skohlas-buhwe masafskohlschana isdohta. Sohlitajeem waijag 200 rubl. faloga eemafacht un war wifus zitus nolihgumus katra darba-deena Talsina dabuht sinahrt. 2
Talsina, Jaunjelgawas aprink, 22. Febr. 1878.
(Nr. 13.) Pag. wez. P. Baum + + +
(S. W.) Strihw. C. Blumberg.

Skohlas-buhwe.

Talsinas teesas-mahja tiks 15. Merz f. g. preefch Sezes un Bohgu pagasteem skohlas-buhwe masafskohlschana isdohta. Sohlitajeem waijag 1000 rubl. faloga eemafacht un war wifus zitus nolihgumus katra darba-deena Talsina dabuht sinahrt. 2
Talsina, Jaunjelgawas aprink, 22. Februar 1878.
(S. W.) Wezate J. Weeschwahp. J. Kewin.
Strihw. C. Blumberg.

Tez, kas weena jauna diwtahschiga skohlas-nama buhwi, no keegecem, preefch Walles pagasta Jaunjelgawas aprink, gribetu unenat, teel no Walles pagasta = wal dibas = zaur scho usajzinati, lai tee 20. Merz f. g. uš torgt un 23. Merz uš poretorgt atracht un pee isphohlschanas dalibu nem. Klachtas sinas ir katru deenu Walles pagasta-wal dibas kanzeleja eestammas. 2
Wallé, 23. Februar 1878.
(Nr. 152.) Pag. wez. M. Salleneek.
(S. W.) Strihw.: H. Grube.

Wifahn kundsehm un jaunkundsehm daru sinami, ka es peenemu
Wleites un freklus
schuht, dekus tamboreht, ischuht ar pehrlehm un dshporeem, ka ari wifadas raibi adamas un fileeretas leetas teel pee manim taiftas. Turklacht meitenes, kurahn patiktu wifus augfchpeeminetohs barbns mahzitees, teel peenemtas basnizas = celté Nr 4, augfcha.

Harmonijums

ar 2 registereem, isphafchi derigas skohlā ka ari pee mahju deewalposchanas — mas bruhferas, ar galwofcham par labumu — ishtii pahrdohd pee Kanbawas Zehres Rukhtu mahju gruntneeks
J. Wiegner's.

Labas un frifchas

faknu un puku-sehklas,
ka ari augtu-kohki un jautuma-kruhwi ir dabujami Nisputé pee
W. A. Bendorffa.

Ferdn. Besthorna grahamtu-bohdēs Jelgawā un Kuldigā dabujams:

Gawenu speegelis

ieb
ko no Jesus Kristus zeeschanas un mifschanas lai mahzamees
no
J. W. Sakranowicz,
Lutrian draubfes mahzitaja.

Swehtais gawenu laiks ir eesahzees un iskatra firds sahft jagatawootes, ka waretu zeeniga buht muhju Kunga un Bestitaja zeescham apdohmaht. Stary tohm grahamtahn, kas buhtu derigas muhs fitrinacht un jagatawoht preefch muhju Kunga Jesus Kristus swehta galda stahtees, eewehlant mehš schahdas:

Septini

Gawenu spreddiki

pahr
Bestitaja septin pehdigeem wahrdeem.
Maksa 25 kap.

Klusas stundas

ieb
apzerejumi par bihbeles wahrdeem
dashods laiks
un pee dashadahn waijadibahm.
No
Dr. Iholucka raksteem
pahrulofis
D. Platsch's.
Maksa 30 kap. sudr.

Kristus pakkaitaigafchana.

Ischetras grahamtas lateiniski karastita
no
Kempenes Tohma Gämmerlein,
latwiski no
H. Blumberg.
Maksa 65 kap.

Dahwana preefch eefwehtijameem behrneem:

Wans behrns, dohd man tawu firdi!

Jauka usruna un swehtas biesmas
eefwehtijameem behrneem
par
mihlestibas un peeminas sismi
dahwatas.
Maksa 15 kap.

Sneegbaltite.

Jauka pasafina
par
derigu laikawekli un pamahzifcham
behrnugaddē.
(Nr 6 klaitahm zehrwu-bildehm puschlota.)
Maksa eeseeta bilshatna wabla 40 kap.)

Pee jautafahm pasafahm peeder nenoleedsami ta no „Sneegbaltites“. Ihtii jautas un firdi aifgrahbdamas dohmas nahf numis no eesahkuma lihds beigahm presi, un ka no muhju wezefchweem un zehweem, tapat ta ari no muhju behrneem un pehznahkameem labpracht stahfita un klaukita tiks.
Schi pasafa ir tagad tik lo inahkusi tahda isghitida, tahdas preefch sehils muhju waloda newar usrahdiht. Zeschas leelas mahfkligi eefch pehrwju-brufas israhdatas bilbes un ari tahds pat mahfs greino wiinu, un tadeht ne tik ween behrnu azis un firdis, bet ari wezaki jawu preeku un patifcham juths.

Wifās grahamtu-bohdēs dabujamas:

Slimibas gulta.

Apzerefchana pahr swehta Matteus dewito nodaku, no pirma lihds astotam pantiaam. Latwiski karastita no M. Schulza. Jelgawas Latweefchu pilfchta-draudfes mahzitaja, Maksa 20 kap. sudr.
„Slimibas gulta“ ir sehils grahamtinas wahrds un gudras mahzibas un saldu eepreezinafcham ta pazneefst tiklab mihsteem slimajeem ka ari wiinu kohpejeem. Schi grahamta ihsti eewehlama latrai familijai, jo ja atgadahs wahrgschanas nebaltais deenas — un bes tam jau neweena familija nepaleek — tad is tahs warehs smeltees saldu eepreezinafcham un meeru.

Effi iel zilweks!

Wezeem un jauneem par apdohmascham uš Jelgawas lohpu aifargafchanas beedribas usajzinafcham latwiski karastitis H. D. Bahr's Jelgawas Annas basnizas skohlotajs. Maksa 15 kap. sudr.
Schi grahamtina pahrliezina zeen. lastajus, ka lohpu-mahzibas Deena preefcha smirdofch launums un wifai zilwekiba par leelu teelo negohdu un peerahda zaur notikumem, ka zaur lohpu-mahzibahm pee zilwekem lihdszectibas juhtas teel nogalinatas un wiinu weeta zeetfirdiba un nescheliba eedehstitas. Schi grahamtina tadeht pateesi tiklab masajeem ka leelajeem jo karsti eewehlama.

Ko zilweks sehj, to wifsch plauj.

Stahsts, kas norahda, ka Kursemme laudis dshimo. Maksa 15 kap. sudr.
Schi grahamtina der par pamahzifcham un norahscham ta wezeem ka jauneem un atghadina, ka buhs fargatees fliktu sehllu kaisht, jo kahda sehlla, tahdi augli. Mahzibas labas Gewehlant tadeht iskatram scho grahamtinu.

Kluffu brihschu dohmas

Andreja Keekstina.
Maksa 10 kap.

Kohfchi spohfchi starrini

no tahm
tribm swaigfnehm

pirmajā leelumā:
Kreewu Keisara Pehtera ta Leelaja, Wahzu Keisara Zahsepa, zilwekiba-drauga, Pruhfchu Kehnika Wikkuma ta Pirmaja.
Latwiski
G. Dunsberg.
Maksa 15 kap.

Lihdsibas

no tahm awifeshm „Latweefchu draugs“,
ko salwa laikā appahdaja
Mihgās Jana basnizas wezakais mahzitajs H. Tren.
islastas un no jauna islastas no
H. Gahtgens,
Laidohnes mahzitaja.
E. D. S.
Maksa 18 kap.

dams Margaretu apmeerinaht, usnehma wansch ar tabs garaku zelofchanu. Kad wansch vehz ilgata laika atkal pahrahza, tad pahrdewa wansch fawu andelesweetu, jo ari wina firds bij par zeetu pee Waldowa peefehrufees, ta ka wansch to aiumitst newarefa.

Un kas notika ar to nescheligo wihru, ar lohpmani Fresu, kas wifu Waldowa dsihwes laimi bij isahrdijis? Ari wina liktenis zeeti peemelleja. Zaur dauds paspehleschanahm pee birshas krita wansch nabadsiba, isdewa nepateesu wekkelt un tika par to ar zeetumu apstrahpehts.

Latwiski no Augustes 5—rg.

II. Seemetu dsihwes.

Kahda leela wahzu ohstas-pilsehta atfkaneja nesen usaizinafchana, waj negrib kas lihdsi braukt ar fugi pret seemeteem us tahlahm, weh lne-isdibinatahm seemetumalahm. Geraduschijuhreas brauzeji to isdirduschij bareem dewahs us kahdu namu, kur bij jameldahs, kas agral preeksch pretschu usglabaschanas bij derejis, bet schodeen zitai wajadfibai kalpoja. Ari no pilsehta, wiswairaf no nabagu laudihm, steidsahs scho namu safneegt. Zits zitu speesdami tee raudsija nama eekschä titt, feewas un behni netapa eekschä laisti, schee atkal klahwa un lamaja, ka wineem griboht wihrus, sehwas un deklus atraut. — Schini nama tape fugineeki dereti, kam bij paschds seemelos lihdsi jabrauz. Preeksch schahda grubta zela til dereja fugineeki un kreetni amatneeki, ari mahziti laudis, kas neds bijahs par wifahm tahm breefmahm, kas tohs tur sagaidija, bet kas ari fawu weetu kreetni un pilnigi spehja ispidiht. No kahdeem bagateem laudihm bij labprahitigi leela nauda famesta, un brangs dampflugis ihpaschi preeksch schi zela buhwehts, kas neween us to labato bij eerikhts, bet ari ar wisadahm zela-wajadfibahm bagatigi pildihst; un scho wifu til tamdeht ween, lai sinaschana plauktu, lai tiftu seemetu noslehpumi atklahti.

Kamehr kompose useta (no Italeescha Glawia Gioja 1302), maquetes adata arweenu ka ar pirktu us seemetu noslehpumeem rahda. Swaignes rinko pee debes welwes, tautas zelo no rihteem pret wakareem; bet kas gan tur seemela gala war buht, ka drebedama dselles adatina bes miteschanas us tureen lauschahs? Tihpat nemeeriga ir zilwela firds, kas nerimst, eekam nau wifas pasauls malas ismellejus, ko mihtais Deems zilwekem par mahjokli eerahdijis. Zau daudsreis zelohst pret abeem pasauls galeem, lai waretu isdibinaht, waj tur zeeta seme, jeb juhra, zaur kuru us ohtru semes lohdes pusi war zauri titt, kahdi dabas brihnumi tur skatami, jeb ko no schihm pasauls pusehm zilweki few laba waretu panahkt. Til weenigi tas ir lihdsi schim sinams, ka abi semes gali ar muhschigu ledu apklahti un zilwekem nau eespehjams bijis, tohs pilnigi isdibinaht. Bet tomehr wehl atrohnahs zilweki, kas to negrib tizeht, un stary scheem bij ari skaitams fuga kapteinis Brachwalds. Tadeht schis wihrs ari skubinjaja zitus, lai no jauna atkal dohdotees zela seemela gala noslehpumus usmelleht, un kad winau laimejahs deemsagan naudas sadabuht, ar ko fugi un wifas wajadfibas apgabdaht, tad pats apnehmahs fuga wadijchanu schini breefmupilna zela. Brachwalda leelalahs

ruhpes nu bij fewim schini leela wahzu ohstas-pilsehta kreetnus un derigus fugineekus sagahdaht.

Kad jau leela ehka ohstas mala bij pilna daschadu lauschu, tad ari Brachwalds atnahza. De nu pirmaf isstahstija, ko ar fawu zelu pret seemeteem nodohmajis panahkt, ari flaweja wifus tohs, kas palihdsejusch, ka wifas zela wajadfibas bij sagahdatas, un beidscht norahdija, kahdas breefmas schahda zela mehdscht usnahkt, ihpaschi ka teem mehneschi japawada, kur titai nakts ween scho gabalu aplahj un mihtu fauliti nebuht nedabohu redseht; ari peemineja to breefmigu falu, tabs daschadas peezeeschanas un breefmas, to schirschanu no ziteem zilwekem, kur gadeem neds kahdu sinu no teem war dabuht, neds teem ari aislaist. Runatajs brihtinu klusu zeetis usaizinaja tohs wihrus, kam nodohms escht lihdsi braukt, lai pazescht rohtas. Dsilch klufums walidija wifa tai leela ruhme un mas ween rohku pazehlahs. Leelafais pulks atkal pluhda zaur durwihm abra. Titai knapi 100 wihru wehl palika, bet schee bij saktschui un spehzig. Kahds wehl jauns, bet plezigis wihrs, kahda kuhri nostahjees duhri sakampis pitti luhkajahs, gan smalki gehrbees, tomehr schkita zitus wahspehjoht fawos pantos. Lat gan pehz meefas spehzigis litahs, tomehr waigs bija bahls, beesi kruhsoti mati un melna bahrsda wina galwu puschoja, wina leelas azis litahs it ka ungunigas, kas pat spehtu zeetahs ledus-kalms kauseht. It ka atmina tehls tas skahweja luhpas sakneebis. Wansch schkita mas us kapteina wahrdeem klausotees; bet jo wairaf usmanigi apluhkaja kahdu jaunm wihru, kas ne tabt no kapteina bij nostahjees un kuru wahrdi no wina luhpahm it ka nolassija. Schis usmanigs klausitajs bij kahdus 24 gadus wezs jaunellis no leela skaituma. Wina silas azis un drisku bruhns waigs ar masu gaischu bahrsdinu, tas skaitais angums un angsta peere dewa winau it jauku isskatu. Til skahde par wina gaischeem, gareem un skaitteem mateem, ko tas preeksch 5 gadeem nefaja un kas sagreesusches tam lihdsi kameescheem fneedsahs. (Al preekschu wehl.)

Saimneeku skohla.

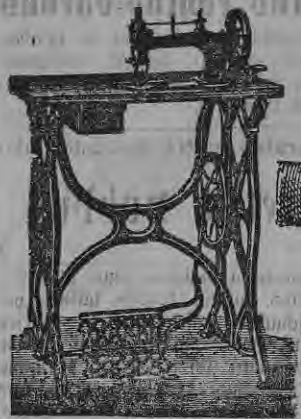
Zuhku mehds ihfi par netihru lohpu faukaht, tomehr ruhpijas saimneezes peeredi, ka ari zuhlai ir faws prahts us tihribu. Kates sin, ka zuhtas, kas aigaldos tohp barotat, patehre leelu pulka streiju un tomehr grimtin grimst mehslas. Datschi saimneeki ir schahdu eeritti par lohti derigu atraduschij: Wini usbuhwe sawahm zuhlahm pee kahdas laidara feenas lahwu, kurai apakscha tukfcha; schi lahwas dehtu grihda gul angstaki un gar malu tai dehtis peesists, lai zuhtas newar pakaises norauht seme. Scho lahwu iskaisa 2 reis par nedetu ar faufahm pakaisahm, un ko dohmajeet? Zuhkas paschas nu ruhpejahs fawu gulu-weetinu skaidru tu-reht, tabs it nekad to nepeemehslo, bet nokahpi seme; tahs kaphj til tad lahwas midsemi, kad eet apgultees.

A t b i l d a s.

F. I. — II. Gerichmas ir rihmetas, waloda pehz kahrias, bet tomehr dsesma ta wehl nau janzama. La waina ir ta, ka pee tahdas notikumu jaskaitichanas ir tas leelafais meisters neschij patihkamu diejoli radist. Suh-tect man labat ko nerihmeta waloda. Latw. av. apgabhd.

Latw. awischa apgabhdaje: S. B. Sakranowicz.

Lūbra un Zimmerthala leelafais kraujums schujamu maschinu,

Rihgā, leelā Smilšchū-celā Nr. 7.

Schujamas maschines preefch skrohdereem, kuzpneekem, fedleneekem, zepurceekem un preefch familijas-bruhkes is teem flawenakeem fabrikeem.

Kā glūshi jaunās un ihsti derigas skrohderu-maschines ar kabhjam un rohfahm dienamas, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles eetaifschanu, kas wehl lihds schim nau bijis.

Par wisahm maschinehm mehš wairak gadus pilnigi galwojam un peesuhtram bes maksas us pageh-reschānu zenu-rabditajus ar bildehm un dohdam laicam pirzejam painahzifschānu wīaa walodā drufatu lihds.

Kursemes kreditbeedribas direkzija dara zaur scho wīseem beedribas lohze-kkeem sinamu, ka wīaa is beedribas likumeem weenu

iswilkumu fastahdijusi Patweeschu walodā,

kas fatura wīfus scheem lohzekeem waijadstigakohs nofazijumus un ir pee wīnas pehfams par 30 kap. f. gabalā.

Zelgawā, 2. Janwar 1878.

(Nr. 1.)

Direktors: Barons Lüdinghausen-Wolff.
Sekreteris: v. Heyling.

Sawā

garainu spirita-distelaturā un līkehru fabriki

Konrads Lindau,

Zelgawā,

peedahwa wiawifadas sortes smalku schnapsu, līkehru, balsamu, atschisch-tschenu u. t. j. pr., kā arī lohti smalki nowilktu spiritu.

Lehgeris un pabrdohtawa

katoku celā Nr. 54 un 57.

Original-schujamabs-maschines,

ar rohfahm un kabhjam dienamas, kuras zaur dauds jaunahm pabrlabofschānahm tiklab labafas, kā arī sīprafas irahdabs, peedahwa leelā iwēhle

J. Friederichs,
Zelgawā, paleijas-celā Nr. 3.

Jaun-iznahkufchee

Likumi un nofazijumi

par

pagastu waldifschānu un polizeju

dabujami:

Rihgā, pee B. Dibrika, Schillinga, Kap-teina un Luzawa;

Zelgawā, pee Alunana, Schablowshy Besthornā un Lufasa;

Leepajā, pee Zimermana un Ulfstina;

Lufumā, pee Baumasa;

Kuldigā, pee Besthornā.

J. W. Grahmann,

Rihgā.

Wīzabu

semkohpju-maschinu un aramurihku, superfosfatu un maschinu-ellu

kraujums un pabrdohtschāna.

Drangeem un pašhstameem,

tāpat, kā wīseem Zelgawās wezu-wezo deenas tirgu apmekletajem, eewehlehu sawu

wihnusi

eefch wuf-tirgus, blakus eltermann l. Müllera bohdei pee „Deltana gaita“ ar wīfabeem dsehreeneem un labem, siltiem un aukstiem sakufceem, tāpat, kā tas wee mana zeen, preefch gabjeja Zimowsh l. ta jaunata ir bijis; tamdeht lubdsu manim to paschu usti-gibu, kā wīneem zaur laimū apmekleschānu dahwāt, apfohlu riktigu un freemu apdeeneschānu.

Samuel Weinberg,
Wīnas weesi, ihpafchneels.

Kursemes un Kreewijas ahboltina:

kā arī

timoteja-sehklas,

labi dibgtofchās, pabrdoht

S. Henster's,

Zelgawā, leelajā celā, wee „Metna gaita.“

augstgrahdigi un masatgrahdigi, ar peefoblit labuma apgalwofchānu, tā kā arī fast-mehfki un wīfadas lau-tatimeer'as maschines un rihki

Linu-dšijas un anschamohs deegus,

wīfadas sortes, pabrdoht wīslēbrakt

R. John Hafferberg's,

Rihgā, Kungus-celā № 12.

(Ge-eefchāna atrobhabs zūhkus-celā (Schwimmtrake.)

Apmekleschānas us labi dibgtofchās ahboltina-sehklas

nein peettin

C. Heilsbergis,

Zelgawā, wee tirgus-plafschā, blakus arwekim.

Wīfas sortes keegeln, saufas plankas, dehtus un laktas pabrdoht par wīslēbrakufceem tirgeem

C. J. Jakobsohns,

Zelgawā, upes-celā, jatajā naimā № 4, atf bruhweza keremutcha.

Wez. Jaun-Sauls pagasta-waldifschāna (Alt. Neu-Rabden Gem. Ver.), us grunji wīspabriga kara-dee-nessa likumu 115. artikela, dara zaur scho sinamu, ka fcha pagasta wafauffschānas-liste par 1878. gada rekrufschu-lohsefchānu pagatowira un libdi 9. Merz-fch. g. wee schibs pagasta-waldifschānas deht eestafschānas bubs islikta.

Wez-Saulē, 14. Febr. 1878.

(Nr. 117.)

Pagasta wezakais: J. Gudsche.
Pag. fki.: K. Pohlmann.

No Kalna-muifchās pagasta-terfas, Dohbeles apr, teef zaur scho sinams do rihis, ka 11. Merz-fch. g. ta schēstrenes keegelneela J. Rohwalda maniba eefch Rūschu-muifchās, kā: 1. zepus nedesinaru keegelu un dalkīnu, ka arī dedsinati keegeli, 1. firog un dafchadas zitas wīrfchāstes-leeras vīer rihlit fhadru mafku wairakfoblitfchānā pabrdohtas rīts.

Kalna-muifchā, 18. Februar 1878.

(Nr. 53.)

Preefchfchd.: J. Briqdeer.
Scrihw.: W. Schlotberg.

Dīsch-Dahmes muifchwaldiba dara zaur scho sinamu, ka fcha

pawafara tirgus netifs 15., bet 18. April, tas ir; trefcho leel-deenas-īwehtu deenu — noturehīs.

Gewehrojams preefch meldereem!

Wislabafohs Frantschu dſirnawu-akmenus preefch bihdelefchanas un rupja-
matama, furi, kã atſihts, dubult til labi kã ſmiltſ-akmeni; taſlal wiſus dſirnawu-pee-
derumus, kã: tihriſchanas-maſhines, zilindern-tihfluſ, birkus un tã jo pr.
pahrdohd uſ galwoſchanu taſ Frantschu dſirnawu-akmenu fabrikis no

Ferdinand Meyer un beedra,

Rihgã, ſeelajã ſmilſchu-eelã Nr. 5, weemu trepi uſ augſchu, netahlu
no birkſhas.

Flukſtes-Zaunjelgawas ſemkophibas-beedriba iſrihtõ

iſſtahdi

preefch ſemkophibas un amatneeziabas Grihwã (Kurfemẽ)

19., 20., 21. un 22. Auguſt 1878. g.

Programi un peemeldes-bohgenti war tikt preti nemti:

- 1) pee iſſtahdes-komitejas ſekretera A. Schmaehling, Dinaburgã;
- 2) „ Flukſtes-Zaunjelgawas ſemkophibas-beedribas ſekretera C. Welzer, Grihwã;
- 3) Kalkuhnes mechu-fabrikt, Kalkuhne;
- 4) pee aprinka-teefneſcha von Stromberg, Flukſtẽ;
- 5) Ziegler un beedra kantorki, Rihgã.

Teef luhgã, lai wairaki pee tam peedalitohs un pee laika peedeemeldetohs.

Iſſtahdes-komiteja.

No tãhm kã pagafu-waldifchanahm: Dſjolmuis-
ſchas, Schmardes, Wauſ-muiſchas, Dſchulejas, Lukuma wirſpũlkungã-muiſchas, Lukuma meſcha-
lungã-muiſchas un Dimes, teef zaur ſcho wiſi pee
ſcheem pagafiteem peedertã 1857. g. dſimuiſchi wi-
riſchki, kureem ſchogad jalohje, uſaizinati, wiſweh-
latais lĩhdi 15. Merz, f. g. dehl cerakſtiſchanas fa-
ſauſſchanas-lĩhtẽs ſatru deemu mineto pagafu-wal-
diſchanu fanzelejã uſdohtees; jo zitãdi tee, kã lĩhdi
tam noſtkam laitam nebũhs meldejuſchees, nehiſ
paſchi taſs atbildeschanas, kã zaur tam iſjeltohs.

Kr. Dſjolmuisſchas (Lukuma apr.) teefas-namã,
13. Februar 1878.

To zitu waldifſchann wahrdã:

(Nr. 99.) Pag. wez.: J. Waſitte.
(S. W.) Pag. wez.: Kriſtophõns.

25 rubl. fudr.

pateizibas-algas teef iſſohliti tam, kã uſrahdihs 19.
Februara wafarã pee Wez-Beebalgas-draudſes Gri-
ſchu-krohguſ ar wiſu aiſuhgu noſagru ſirgu. Si-
mes: tumſchi bruhns ſirgẽ, garahm mehnãhm kreh-
pehm, kã uſ kreifo puri lĩhtuſſchas un melnu kurlu
aſti, 5 gadi wezã, jaku weetã (uſ toſas) eerihwehts,
ceſch ſchrahm aiſuhgẽs nepelwewetãs kuraſchãs.
Wiſa wehrtiba 150 rubl. fudr. (S. W.)

Wez-Beebalgas-walſis waldifſchanã, 20. Febr. 1878.

Rihgã, preefchpilfehtã

uſ Alekſander-eelnu, muhra-namã Nr. 1,
te tagãd pahrzehlis ſamũ pahrdohſchannu no wiſa-
deem pulſtiteem par mehrenãhm zenahm, kã aridſan
pulkſtem-ſataiſſchannu, pehz ſatra wehleſchanahs,
ar uſtizibas-apelezinaſchannu

Joh. G. Kundt's,
pulkſtem-meifterſ.

Wiſi tee, kureem no nelãifa Kligumuiſchas Leh-
wau-ſahnneeta Nana ſeruhma taſdas praſſiſchanas
buhu, jeb furi winam to parahdã palikufchi, teef zaur
ſcho uſaizinati, ſawas praſſiſchanas un parahdus tai
noſtkã iſſlehgſchanas-terminã, 1. April f. g., ſcheit
uſdoht, jo wehlat neweem wãirs neklaufihs, bet ne-
meldejuſchohs parahdneekus ar dubultigu parahdu-
atmaſhu ſtrãhpẽhs. (Nr. 5.)

Kligumuiſchas pagafu-teeſã, 18. Februar 1878.

No zenlures atwehlehts. Rihgã, 26. Februar 1878.

Iſtin ſmalſus rohfã-darbus

war po-angufſchas meitones no ſemehm ar labibas
jeb zitu lauka-anglu atmãſhu dabuht mahzitees
Zelgawã. Dumãſas ſinas pee Zelgawas kureemmu-
ſkohlãs preefchneeta Lunde f.

Armitſteada zeptã, awakſch Wolgunteã, pahz-
dohd taſ meifterſ

neglaſeeretuſ pobduſ

par 4 1/2 fay. gabalã. 2

Leel-Geres pagafu-teeſã uſaizina zaur ſcho ſlu-
dinãſchannu wiſus tohs, kureem taſdas taiſnas pa-
rahdu- jeb mantuſſchanas-praſſiſchanas pee Geres
muiſchã nomirufſchas Bates Zahſer, dſim. Leepã,
aſtkãhtãhs mantibas buhu, lai tee ſawas praſſiſcha-
nas un peerãhdifſchanas lĩhdi 11. April ſch. g., kura
deena par to weenigo iſſlehgſchanas-terminu noſtkã,
pee ſchihſ teefas uſdoht, jo wehlat neweem wãirs
netiks klaufihts, bet muhſchiga kluſuzeeſchana uſlitta.
Tãpat ari teem, kã nelãifei to parahdã buhtu, ſchee
ſawi parahdi lĩhdi augſchã peeminetãi deenãi ſcheit
ja-eemãſſã.

Leel-Gere, 15. Februar 1878.
(Nr. 50.) Preefchſchẽ.: M. Duttel.
ſtrihw.: W. Lerch.

Nupat tika gatawa un wiſãſ grahmãtu-bohdẽs
Zelgawã, Rihgã un Leepãjã dabujãms:

Laimas behrus.

Stãhſtẽ no N. Fries.

Lãtwiſki pahrzeltẽ no G. Lieventhal.
Maſka 25 fay.

ſchi grahmãta ir weena no heidiamãhm, to preefch
iſſã laita nomirufſchãis rakſineſſẽ, to Lãtwiſſchẽi kã weenu
no ſaweem labãkãeem rakſtreekeem atſiſht, ſarã-
ſiſtiſ. Zãu Lieventhala wahrẽs leezina, ta ſtahta
eekſchãhm wajaga weſlam kohdolam iſ diſhwẽs buht.
Waloda ir tihra, jãntã un weegli ſaprohtama, beſ
wiſeem jãttumohdẽs neſãprohtãeem wahrẽem un
noſãukũeem, pee ſirds-eebama, kã jãu no ſirds naſ-
kuſi, un neweem ſcho grahmãtu pehz zãurkãſiſchanã
iſ rohfãhm netiks, beſ kã winſch buhtu no winãſ
ſãtina ſew jãttũ laitãfawekſt un labumũ preefch
diſhwẽs ſuehleeſ.

No ta paſcha rakſineeka ir jãu agrãf iſnaſkuſſchas
ſchãhdãſ grahmãtas:

Skoblotaſ

pehz Deewa prahta.

No
G. Lieventhal.
Maſka 12 fay.

Namẽ,

uſ ſmiltihm uſtaifihhts.

Stãhſtẽ pee pirma bauſchla no
N. Fries.

Iſ Wãzũ walodãſ pahrzeltẽ no
G. Lieventhal.
Maſka 20 fay.

Dſihwibas ſkoblã

no
D. Funke,
Bremẽnẽs pilẽſchta mahzita.

Lãtwiſſchũ walodã pahrzeltã no
G. Lieventhal.
Maſka 20 fay.

Drulãhtẽ pee J. B. Steffenhãgen un dehla.

Zelawas pagafu-teeſã uſaizina wiſus tohs, kam
taſdas praſſiſchanas pee nomirufſcha Grendſchu Drei-
mam-mãhu weza ſãinneeka Jãhna Strauſmana
buhu, lai wini taſdas lĩhdi 13. Mai f. g., ſirſch
par to weenigo iſſlehgſchanas-terminu noſtkã, pee
ſchihſ teefas weenẽs un peerãhdã, jo wehlat ne-
weem wãirs netiks klaufihts, bet uſ muhſchigu klu-
ſuzeeſchannu noteeſãhts. Tãpat teef tee uſaizinati,
kã tam nomirufſchãm to parahdã buhtu, tohs pa-
rahdus lĩhdi augſchpeeminetãm terminãm ſcheit pee-
doht, ja negrib ſtumigã ſtrãhpẽ kriſt.

To lai teef wehã!

(Nr. 232) (S. W.)

Grendſchu teefas-namã, 18. Februar 1878.

25 rublus fudr.

pateizibas-mãſſãſ

dabuhſ taſ, kãſ pee Ruzãwas pagafu-teeſãſ (pr. Li-
bau) ſtaidras ſinas par ſchãhdũ ſãhdſidũ uſrahdihs
jeb atſãidihſ:

- a) Rãudã ſchwe, 10 gadus weza, ar wiſãhm
tiſhetrahm bajãhm kaſjãhs un bleſi peerẽ. (Pa-
kaſchãtãhãſ wãrak baltãſ).
- b) Rãudẽ ſirgẽ, 5 gad. wez., ar balti muſchã-
nu galwu; abĩ ſirgi mehrenã augumã. Gejuhgti
ſchee ſirgi diwiſuhgu ſãrkãndruhni mahletõs ratõs,
ar tohta aſihm uſ ſtrãhwẽhm. Tad wehl lĩhdi-
paſãgti: daudi wãdmalãſ, audekſi, ſpũweni.

Rãudites pagafu-teeſã zaur ſcho dara ſinãm, kã
Leel-Brãnkũ mahjãſ 13. Merz ſch. g. neſchãhwẽtũ
rudjuſ un anſãſ uſ wãrakſohlifſchannu pret ſtaidru
maſku uſtrãpẽ pahrdohſ.

Rãuditẽ, 24. Februar 1878.
(Nr. 18.) Preefchſchẽd.: D. Kleinhoff.
(S. W.) Teef-ſtrihw.: G. Schwan.

Krohna Dubres muiſcha

pee Kuldigãſ, ir weegli pee-eimãmi tuhdãl
uſ renti iſdohdama. Mahtãkãſ ſinas par
iſrentẽſchannu war eeklatihht pee

Kr. Dubres muiſchas-waldifſchanãſ.

Aprãbrãketa biljarde

ir pahrdohdama Zelgawã, Konſtantina-eelã Nr. 10.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Rohditajs: Sinas. Par Latweefchu bibbeles emendazijas darbu (1866—1877).
Lihdsiba. Misiones dabwanas. Jelgawas latw. pilsehta draudse. Misiones
lava.

Sinas.

No Jelgawas. Wirzawas skohlotajs, Weinberga k., ka Kursemes wispahrigabs konferenzes komitejas lohzeklis, bija us tam usazinahts apnehees, ar ohtra kahda skohlotaja peepalhdhibu gahdaht par konferenzi Jelgawas aprink. Isgahjuscho zeturdien, 2. Februar, nu notureja Jelgawas aprinka skohlotaji, faazinati no Weinberga un Seewaldta fl., Zehra weefniza fawu pirmo konferenzi. Janoscheho tilai, ka wif usazimatee nebija sanahlfuschi, bet kahda dala. Par preeksheeneku iswehleja Weinberga fl., par wina weetneeku Seewaldta fl., un par rakstu wedeju Peterfona fl. is Lihwes-Behrses. Nahkofchu sapulzi nolika us 26. Mai sch. g. Klachtas sinas wehlah. Ruhdsam, ka ari schoreis nebijufchee skohlotaju kungi sekofchajās konferenzes peedalitohs, lai tahs nodibinatohs un seltu!

Jelgawā gimnastija tagad strahda 20 skohlotaji pee 500 skohloneem; turenēs realskohla atrohdahs 496 skohlēni, trinitatis meitenu skohla 13 skohlotaji un 8 skohlotajas strahda pee 180 behrneem; Dorotejas skohla 10 skohl. pee 179 behrneem; 7 elementarskohlas 12 skohlotaji pee 428 behrneem, krist. priwatiskohlas 46 skohlotaji un 39 skohlotajas pee 855 skohlas-behrneem. Bauklas 3 klasiga kreisskohla ir 5 skohlotaji un 101 skohlens, Tukuma kreissk. 5 skohl. un 83 skohlēni; Wentepils kreissk. 5 skohlot. un 71 skohlēni; Zehkabitates kreissk. 4 skohlot. un 138 skohlēni; Misputes kreissk. 3 skohl. un 51 skohlens.

Kuldigas gimnastijas direktors Bauer k. pehz isdeeneteem amata gadeem ir no deenesta atlaisis.

Durbes pilsehtina turenēs privat-skohla, kas nu jau pee 40 gadi pastahw un leela fwehtiba strahda, ir zaur skohlasnama isbuhwi ehdraku ruhmi panahlfuschi. Kirspheles kungi no labprahstibas ir ari pee schihis leetas fawu palihdsigu rohku sneegufchi. Wehl nu tur til to wehlahs panahft, ka schi paleelinata skohla eemantotu drihs pilnigu pilsehta-skohlu teefbas, ka war ar effamu ari isdalihft to kara-deenesta pa-ihsinaschanas teefibu.

Behnu semē wairaf aprinkos bakas til lohfti pshofotees, ka tur us kahdu laiku wifas skohlas ir slehgtas.

Par Latweefchu bibbeles emendazijas darbu (1866—1877.)

1877. gada Juni mehnesi jaunpahrsklaidrotahs Latweefchu bibbeles druka nahza gatawa, un nu wareja attal pehz ilgala

truhluma laika to dahrgu Deewahrdu Latweefchu draudsehm sneegt. Lai waretu pareisi scho leelu darba dabalu apfwehrt un apspreeft, kas 11 gadus laika nehmees, tad derehs wehra likt, ar kahdu nodohmu tee strahdneeki bij pee schi fawa darba stahjuschi un ar kahdam gruhtibahm un kahdeem kawefkeem teem bij pee ta jazihnahs. Pirms rohku pee ta darba lika, jau gadus un gadus schi leeta bij gahjust zaur daschadahm pahrspreeschahnam. Kreewijas ewangeliska bibbelu beedriba 1825. gada bij to pirmo stereotip-druku (ar weengabalā leetahm plahtehm un ne wis faleekameem bohftabu speeschameem) preeksch pilnigas Latw. bibbeles apgahdajufi. Schis isdewums bij tas zetortais, kamehr Latweefcheem bibbele paschu waloda. Latweefchu bibbele paschu pirmo rei tika gahdashana nemta no Widsemes generalsuperdenta Dr. Johan Fischer; to pahrschachanas darbu bij isdarijis Alluknes draudses mahzitajs Ernst Glück (+ Maslawā 1706. g.) ar Lenewahrdes mahzitaja Wittena peepalhdhibu. Scho darbu wehl nehmahs rewideereht weena komisione no Widsemes un Kursemes mahzitajeem; kad darbs bij par pareisu atrahst, tad lika to drukahft, kas notika no 1685. lihds 1689. gadam. Mineteo pirmee pahrschehleji nebij wis gahjust pehz Wahzu pahrschehluma, kahds teem bij pee rohlas, bet bij no paschahm gruntswalodahm, no ebreiskas un greekiskas, no jauna smehlfuschi un Latweefchu waloda pahrlifuschi. Ta tas ir nahzees, ka daschas weetinas, kas wahzu bibbeles nebij til skaidri pahrlifitas. Latweefchu bibbeles atrohdahs jo gaischi un smalki isliktas, luhlojohft us bibbeles gruntsrakstu. Schis pirmais Latw. bibbeles isdewums bij leela kwart-formatā. Tas ohts isdewums tika apgahdahts zaur Widsemes generalsuperdentu Jakob Fischer 1739. gada, tam bij peelikta klacht pamahschana (no Ehrzemes mahzitaja Blasus), ka bibbeli buhs lasiht; scho darbu nehma attal rewideereht komisione no Widsemes un Kursemes mahzitajeem (J. Andrea, J. Blasus, C. Bauer, M. Hesse, S. Kuprecht, W. Schmidt) un lika tad drukahft 8000 effemparos oktaw-formatā. Treschais isdewums isnahza 1794. gada, raksta pahrsklaidroschanas darbu bij pee tam isdarijis Rujenes draudses mahzitajs G. Bergmann. Zetortais isdewums (tas pirmais ar stereotip-plahtehm) tika apgahdahts zaur Jelgawas Latw. rihta-mahzitaju J. Köhler (1825. g.). Bet nu eefsch teem gadu desmikeem drukas plahtes zaur beeschu walkaschani pamasitim nodila. Latweefchu tautā lasitaju klaitis gadu no gada stipri auga un katrs kahroja pehz fawas bibbeles. Ta tad Mihgas bibbelu beedribas direkzija jau tais gads 1858—1862 nospreeda, ka ar skubu ween jagahda par jaunahm stereotip-plahtehm un sinams tad ari, pirms bibbeli no jauna leel drukahft, bibbeles waloda buhtu zaur jaluhlo, waj neatrohdahs wehl schur un tur walodas kludhas un drukas mifejumi, kas japahrlabo. Bet tam darbam bij ap to

laiku wehl sawi leeli kawestl. 1854. gadā bij patlaban Hel-
 sinforšā isdrukāts jamis isdewums no Jaunas Deribas (oltaw-
 formatā) un Rihgā atkal pilnigas Latw. bibbeles no leela
 kwart-formata ar leeli rakstu. Pee schein abeem isdewumeem
 bij ar wifu ruhpihu strahdajis biskaps Dr. Ulmans, schis gohda
 tehws, kas dauds gadu desmitus firnigu dalibu nehmis pee wi-
 feem darbeem, kas preeksch muhsu ewang. luteru basnizas Kreewu-
 semē ir bijuschi no leelaka swara. Ari us garigo literaturu
 preeksch Latweeschu tautas bij winam silta firds un weikla rosla.
 Wadeem bij wehl jaateet, kamehr no wifahm pusehm atfina,
 zil lohti waijadfiga leeta bij wifu Latweeschu bibbeles walodu
 wehl reis gruntigi zauri nemt un walodas mainas pahlaboht,
 kahdas fenajos laikos nezif nebij manitas, bet nu no gaischa-
 fahm pa-audsehm tika arweenu wairak nofshptas. 1861. gadā
 wezahs stereotip-plahtes bij jau pawisam nodiluschas un ne-
 spehja wairs ar tahm drukast un tomehr bibbelu mekletaju ra-
 dahs arweenu wairak. Tapehz tad Rihgas bibbelu komiteja
 nahza ar luhgshanu pee Widsemes konsistorijas, lai leel Lat-
 weeschu bibbeles walodu rewidereht, ka ta buhtu gatawa us
 jaunu druku, kahda nepeezeschami waijadfiga. Gau starp
 mahzitajem tik lab Widsemē ka Kursēmē radahs wehl daudsi,
 kas wismitak gribeja, lai pamet lihdschinigo bibbeles rakstu
 nepahz grohsitu un gahda tik par jaunahm plahtehm. Bet ei-
 mohr pee ta darba, to paschu wezu rakstu no jauna preeksch
 drukas falikt, paschi tee falizeji, mahzitajs G. Hilde un kandi-
 dats D. Müller Rihgā bij tee pirmee, kas us zitahm dohmahm
 greela, prohti tahm, ka nebuhs pareisi, jaunahs plahtes apgah-
 daht, furās tibschu pamet nepahlabotas tahs daschadas wainas,
 kahdas pee ta raksta tik lohti bij redsamas. Wini bibbelu ko-
 mitejai lika preekschā, tahs daschadas fshudas un wainas: 1)
 ka bibbeles gramatās nebij nemas wifur weenada ortografija
 wehra likta, bij drukas mizejumi, bij wainas pee rakstufshmehm,
 2) raksta atradahs teizeeni, kas pawisam pret Latweeschu mehli
 un aust, waloda stipri neweenada, 3) daschās retās weetas
 bij ari tas usrahdamis, ka isteizeeni Latweeschu bibbelē nesagahja
 ihsti smalki kshpā ar paschu grunterakstu, ko tatschu tā newa-
 reja pamest.

Un kad ari azis un auzis ar schihm wainahm ar laiku bij
 apraduschas, tad tomehr bij jaja, ka ar lastitaju preeg-
 shanu tahs wainas ar weenu wairak reebis un ka nebuhtu pa-
 reisi, wifu pamest pa wezam. Ar latru jaunu sprektureasbohgenu
 schi leeta palika par speedigaku un falizeji eeflatija par waija-
 dfigu, wehl reis bibbelu komitejai to igutashanu preekschā likt,
 waj wina ihsti grib tahdu wainupilnu rakstu likt no jauna leet un tā
 preeksch weselas pa-audses tā fakoht apstiprinahht. Rihgas bib-
 belu komiteja faprata pilnam, ka bibbeles raksts ir wifas tau-
 tas manta, ko newar pehz eedohmas grohsiht, ka bibbeles wa-
 lodu ari ar wifem teem usrahditeem raibumeem un wainahm
 ir Latweeschu firdis augin ee-augufi un ahtraf parashas wainas
 panefamas, ja nau ihpawchi fshahdigas un greisās, nekā aistikt
 to wifem dahrgu mantu. Tapehz tad speeda, ka nebuhs doh-
 mas likt us dšlu pahlaboshanu, kas buhtu, ka darbs pawis-
 jam no jauna, bet tomehr to buhs patureht azis, ka tiklab ka
 latram kristitam zilwekam nenahlahs wainu fshopt, fur ta ir,
 bet ar wifu uszhtibu raudsiht to laboht un deldeht, tapat ari

nau brijw bibbeles walodai atraut scho pahrsklaidroschanas un
 pahrlaboshanas darbu, fur tas ir waijadfigs. Tahdas pah-
 rsklaidroschanas ari pee bibbeles walodas ir pee latras tautas
 notikuschas un ari Latweeschu tauta newar bes tam buht un
 palikt. Jo mihlaka kahdam bibbele esohht, jo mihlak winam
 buhs redseht, kad wina azs neatdurahs pret scho un to wahr-
 dinu, kas winam beeschi lasohht latreis ir ja ne par leelu, tad
 tomehr par peedausfshanohs. Pee firmajeem bibbeles draugeent
 nemas ne-efoht jabihstahs, it ka teem pahrlaboshanas waretu
 buht nemihlas. Un pee jaunahs pa-audses waroht drohschi
 gaidiht, ka winai tur swehts Deewa wahrds jo mihksch buh-
 schoht, kad raksts zaur pahrsklaidroschanu tohp par jo gaischu un
 Latweeschu mehlei un aupei mihlu padarhts, Un kristigai bas-
 nizai wisadi us to buhs gahdaht, ka ta dahrga pehrle, tas
 swehts Deewa wahrds atspihd, zil ween eespehjamis skaidra, zil-
 weziga waloda. Tapehz tad Rihgas komiteja 1865. gadā
 mahzitaju sinodehm lika wehl reis to leetu preekschā un luhd-
 sa gahdaht par bibbeles raksta emendaziju. Un lai tam darbam
 buhtu sawas rohbeschas nospraustas, tad eezehta komiteju no
 fapratigeem wihreem, kas lai tahdu skaidru preekschā likumu
 fagatawo. No Widsemes puses tika eewehleti Kalzenawas
 prahwests A. Döbner un Lenewahredes mahzitajs R. Croon, no
 Kursemes puses Bielenstein mahzitajs. Schi komiteja nu lika
 to leetu plachak abahm sinodehm preekschā, lai tahs ik no lat-
 ras puses ismekletu un iswehletu pa 3 lohzeeki, kas to leetu lai
 wehl us Latw. draugu beedribas fapulzes pahrspreesch un tad
 par to tahlaku darbu isdarishanu sawu speedumu isfaka.
 Schi pascha gada Augusta mehnesi Bielenstein mahzitajs lika
 nu to leetu Kursemes mahzitaju sinodei preekschā zaur rakstu,
 furā sawas dohmas isteiza: Zil tahlu wifumas bibbeles raksta
 pahrsklaidrotajeem buhtu ja-eet? Wifsch israhdija, ka tiklab ta
 pateiziba us teem pirmajeem strahdneekleem, teem pirmajeem
 Latw. bibbeles pahrzehlejeem, ka ari ta eewehroschana, ko
 muhsu tagadejahs draudjes prasahs, paslubina, to zilwezigu
 darbu tahlak weit, un to zilwezigu walodu, to apgehrtu, kahdā
 tas muhschigs Deewa wahrds tehrpees, dariht jo kraichnu un
 pilnigu. Wifsch faziija: Remaldifimees dohmadani, it ka
 Latweeschem truhltu walodas fajuschana un it ka tee par
 schahdu leetu nenemtohs spreesht. Ari pee wineem nahks wifis
 sawā kritika, ir pat tahs augstafahs un swehtafahs leetas. Da-
 ristin no sawas puses, kas darams, ka zilwezigu darbu nepil-
 nibas netohp peelihdsinatās tai swehtai leetai paschai, un deht
 mainotas ahribas nepeedausahs pee ta muhschiga fatura.
 Swehta gara gaismai swehtos rakstos, buhs buht ka dahrgam
 alinimim selta johsta. Sinams, dahrgs alminus paleek tas pats,
 kad wifsch ari pihschlōs guletu, bet wina tur neredi un war
 weegli apalksch kahjahm nemt. Tas apjohsums, ta waloda,
 kahdā tas Deewa wahrds atflan, tas ir zilwezigs darbs. Ta-
 pehz wina war, un wina waijaga attihstihht un laboht.
 Neweens pahrzehlums nau jau swehta Gara pilns un nemal-
 digis. Muhsu draudsehm buhs no mums mahzitees, ka ta
 rakstufshme notauj un tas Gars dara dshwu; wainahm buhs
 nahkt pee tahs swabadibas, ka wina panefs ari bibbeles
 raksta pahrgrohsjumu, ja tas ir par pahrlaboshanu us jo
 pilnigu buhschannu. Winahm buhs atsiht, ka mehš turam

dahrgu to, kas mums ir, bet ne-efam pee tam peentagloti. Tif to pateesibu buhs glabaht, ne tohs maldijumus un mifejumus un mainas, kur tee ir redsami. Ja mehs to ewangeliumu fneegdami pamestum raksta walodas greisibas nela-botas, tad wisumas to pelnitum, ka nahkofchas pa-audses mums kuhtribu un newaijadfigu bailibu pahymestu." Wifsch nu lifa sinodei schihs punktes preekscha:

- 1) Latw. bibheli nebuhs no jauna rakstos eespeest, pirmis ta nau smalki wehlreis pahrewideereteta.
- 2) Pee rewideeretechanas buhs wisu to pahrlaboht, kur atrohd skaidras mainas pret walodas lifumeem.
- 3) Wezu, par swescheem palikuschu wahrdu weeta buhs list tahdus, kas wiseem tagad pasihstami.
- 4) Walodas islohtnes (dialektus) ihpafchi Augschemes un Tahmu, tahdas rakstu walodai ir sweschas, buhs isdiehst un eet pehz (wideja) rakstu dialekta.
- 5) No pahrgrohschanahm buhs, zif ween darams, far-gatees.
- 6) Wainas teizeends tif tur buhs pahrgrohsht un laboht, kur tas ir no leelaka fwara.

Sinode peenehma schihs punktes, iswehleja Bielenstein mahzitaju no sawas pufes par schi darba waditaju un atwehleja, lai miasch pats few tohs 2 zitus palihgus ismeklejahs. Bielensteins nehmahs few par palihgeem sawus us-tizamus draugus Schuhkites mahzitaju C. Wilpert un Kalnamuischas mahzitaju N. Kulkowsky, kas nu ar Deewa palihgu warejuschi wisu to emendazijas darbu lihdi pat galam pawadiht.

Metam nu azis us to zetu, pa kahdu ta leeta Widseme gabja. — Tur bij wairak laweklu japahrwar nekā Kursemes. Tur jau daschus gadus atpakal bij daschi us sawu rohku sahkuschi ruhpiigi gar bihbeles rakstu pahrlabofchanu darbotees. No biskapa Ulmana jau 1852. gada bij isnahzies jaunus pahrzehlums no 1. Mohsus grahmatas; Diktu mahzitajs J. Neikens bij no jauna pahrzehlis Bahwila grahmatu us Rohmeescheem; wehl ari ziti bij jau stipri runā nehmuschi scho pahrzeshchanas darbu. Weeni wairak us to gudroja, ka waretu Latweeschu bibheli pawifam no jauna pahrzelt is pirmajeem grunteraksteem smeloht; ohtri gribeja, lai schim laikam wehl liktohs peetiktees ar lihdschinigo pahrzehlumu, kahds 1825. gada bij stereotipos eespeests, schur un tur to drufzin pahrlabojoht. Ari Widsemes mahzitaju sinode 1865. gada spreeda, ka jaunus pahrzehlums nau waijadfigs, bet lihdschinigais bihbeles raksts ir japahrskaidro. Un ka to darbu lai isdara, us tam prahwests Döbner lifa sawus padohmus preekscha, kas pa leelakai da-lai sagahja kohpā ar tahm no zeen. Bielenstein mahzitaja Kursemes sinodei preekscha liktahm punktehm. Widsemes mahzitaju sinode deht schihs leetas tahlakwadishchanas iswehleja komiteju (prahwestu Döbner, Croon mahzitaju un Neiklen mahzitaju) un usdewa teem ismekleht, waj tas jau reis rewideeretais raksts no Latw. leelahs bihbeles nebuhtu derigis

preeksch jaunus bihbehu drukas masa formatā. Croon mahzitajs daudis gar scho leetu puhledamees bij atradis, ka ja grib to patchu wezu pahrzehlumu patureht, tad tas drukas raksts no 1825. gada bij tas wisuderigakais preeksch jauna isdewuma, turpretim ja grib nemtees rakstu schur tur pahrskaidroht, tad wisderigaks buhtu tas drukas raksts no 1854. g. (kwart-isdewums), kurā jau daschi masi mifejumi it pareisi bij pahrlaboti. 4. Nowember 1865. gada us Latw. draugu beedribas fapulzi Jelgawā abeju komiteju lohzeffi, no Widsemes un Kursemes, nehma scho leetu distakā pahrspreeschana. Wif bij weenis prahtis, kas buhtu pee schi darba darams, bet ka to lai isdara, us tam wehl nesinaja padohma. Pastarpam ari Kursemes bihbehu komiteja bij nogudrojuši wezahs stereotip-plahtes daudsmas wehl islaboht, tā ka waretu wehl reis weenu druku nonemt un laiznam bihbeles apgadahht, kameht jaunus plahtes ar jaunpahrskaidrotu rakstu panahht.

(M preekschu wehl.)

B i h d s i b a.

Kahdam pahritim bij mas dahrsinsch; wihs to neh-mahs usrakt un abi ar feewu to apstahdija; tif weena doh-bite palika tufschā. Wihs, gribedams feewa preeku da-riht, eet klusim un eesehi dohbite salatus; ohtrā deenā feewa tāpat dohmadama eet pee tufschahs dohbes un eesehi tur pupas. Katru deenu nu eet wihs un feewa, weens pakal ohtra klusitim pee dohbes un rawe. Seewa tura sa-latus par niknu sahli un tohs ispluhz, wihs atkal tāpat dara ar pupinahm un beidsiht tas isnahht, ka wihrām nau salatu, feewa nau pupu. Schis stahstinsch noteek katru baltu deen, gan ne saknu dahrsinā, bet behnu audsinafcha-nas dahrsinā. Tas noteek, kur tehws un mahte nestrahda weenprahthigi pee sawa behna audsinafchanas; ko weens eesehi, to ohtris irrawe un beidsiht abi nekahdu preeku nepeeredis.

Wifiones dahwanas sanemtas no Dundagas dr.
20 r. 15 k., Preekules 3 r., Talsu dr. 55 rbl.

R. Maeder.

Kurs. mif generalreferents.

Jelgawas latw. pilsehta draudsē:

no 13—24. Februar.

Dsimusch: Lina Auguste Ohfol, Anna Amalie Bergmann, Amette Emilie Tenne, Emma Marie Angelica Schulz.

Mijausti: Kaufmanis Michail Nikitin Dameron ar atr. Greta Ruzhina; sulainis Adam Stajina ar Katrini Putnin; sulainis Feis Belud ar Emille, Ahnesmuischas wagares Johann Janusohn meitu.

Miruschi: Johann Eduard Backman 4 ned. wez.; Jacob Joh. Fried- rich Ohdin 13 meht. wez.; Susanna Kraftal 3 ned. w.; meita Katrine Janusohn; ar. Lihne Birkinan 70 gad. w.; Emma Schulz 3 ned. w.; Jantins Behrsta 19 1/2 g. w.

M i s i o n e s l a p a.

XII. Wafar-Afrika.

(Turinajum.)

Dahw. dj. 68. 32. **Wohru-seme steigfees sawas roh-
kas istcept us Deewu.**

Isgehijichas lapas apzerejufchi, ta Neegereem wiru paschu semé, Afrika, notizis, kur Deewa gars zaur Ewangeliumu winaus eefahjis atpestiht no wehrgu-buhfchanas lahsteem us Deewa behrnu swabadibu, schai lapina gribam ewehroht, ta nabagu Neegereem aridsan fwehcha semé zaur kristito neshcheligo prahtu bij janes fawi lahsti, bet turflaht attal atspihdeja Deewa laipniba. Mums jagreesch, miblee mistones-draugi, azis us Wafar-Indiju; ta sauz tabs leelas un masas salas (wairak ne ta 360), kas Widus-Amerikai pret rihteem istceepjahs no Seemel-Amerikas libds Deenas-widus-Merikas frasteem; jo kad Kristaps Kolumbus 1492. g. pirmo no schahm salahm bij atradis, winsch schitá Indijas rohbeschus atflahjis, pehzal tik atzerejabs, ta pawisam jaimu pasauli us-gahjufchi, to tagad sauz Ameriku. Schis salas bij ta Deewa dahjis ar jaukeem sakumeem un augtu-kohleem apflahtas, idewigas ar seltu; bet tee farkanee eedshwotaji wairak bij libdsigi swebreem, neká zilwefeem, wisadahn meefas kahribahm padewufchees, sawá starpá weenadi ween kahrodami, un no sawu fakteru un nokautu eenaidneeku meefahm barodamees, zilweku gaku turedami par wisleelako gahrdumu. Spaneeschi, kahrodami wiru seltu, nahja ar taraspehteem, isphostija pilsehtus un meefstiaus, tohs eedshwotajus noschahwa ar leeleem gabaleem, no-rehja ar leeleem funeem, fadefinaja ar uguni, noslihjinaja uhdeni, behrnus no mahtes fruchtihm atrautus fadragaja pee amineem. Tohs atikuschus tee darija par wehrgeem, ar fureem tee rafa seltu kalnós un apstrahdaja to semé; bet tahdus grubtus darbus tee neshpehja pazeest, breefnigas flimibas tohs pehdigi isphostija; no 3 miljoneem tagad wairak nerohnahs ta 30 familijas. Spahneseem peetruhka strahdneeku; tee eenemahs prahta sailanu wehrgu weeta eegahdatees melms wehrgus no Afrikas, kas siprati buhdami weegliki isseetibs to grubtu kalposchani; 1517. gada, tai pascha gada, kad Wahsemé eefahjabs tijibas isskaidroschanas, Spahnija tapa ewesta wehrgu-andele. Wehrgu-prejineeki Afrika wehrgus sapirtufchi, tohs dsen pee juhriatas un eekrauj ta prest fugós, ta ta no 100 arween 8—10 nomiré pa tablo jubraszeli. Wafar-Indija tee us wehrgu-tirgeem westi un pahrdohiti un schkiri wihs no feewahm, behrni no mahthem, un pee grubteem darbeem peelikti, karsta faulé no rihteem libds makareem teem jastrahda; kad kahds grib atpuhstees jeb noguris pee semes kriht, tad tee usraugi klapt ar sawahm pahtagahm, ta ta no siteeneem abda teem pahtruhst un dflas asinainas wahtis rohnahs, kamehr apafsch mohfahm islaisch dwehseki. No kafejas, zuturu un bohwillas, kas us plantaschahm no Neegeru wehrgeem tohp audsinati, pateesi jasinia, ka Neegeru-afinis pee teem peelihp. Weena 14 gadus weza meitene kahdu reisi bij nosebusi pee darba eedama; wiru tik ilgi sita, kamehr pee semes krisdama nomira. Zita weeta Neegeris bij behdis un attal fakerts; wina lungs lita nahkt dakterim, lai winam kahju nogresch. Dakterim negriboht pafklausht, neshcheligais drebedamam wehrgam tibsch pahrlausa kahju, ta ka dakterim nu ta kahja bij jaatnem, lai nabadsinsch nemirtu. Zita weeta attal redseja jaimu Neegeru no 29 gadeem, meefa asinainu mahschu pilna, ap kaku dielses rinkis ar aschahm naglahm no eefschufes, ta ka winsch newareja neds apsehstees neds apgultees; masas pahrtahpshanas dehl wina lungs wiru bij ta nomohjijis un no mahjahm isdsinis, lai badu mirst. Seezet tur klapt wehra, ka nabagi Neegeri nelo nesin no Deewa schchlastibas neds no debes preekeem, kur tee waretu behdas smeltees eepreezinashanohs. Bet nu laiks rahdiht, ka nabagi Neegeri aridsan Wafar-Indija fahja sawas rohkas istcept us Deewu. 1731. gada weens Neegeris ar sawu lungu atbrauja us Kopenhagenu, Dahmusemé; té winsch tapa kristibis un stah-

stija no tohm behdahm, kas nabagu Neegeru-wehrgeem jazeesch Wafar-Indija, ta dauds no winaem labprahit atgreetohi pee ta Deewa muhsu Kunga Jesus Kristus Tehwa, ja tik rastohs, kas wirus gribetu mahzihit, bet ka scheem buhtu japaleef pascheem par wehrgeem, jo tee nabagu wehrgi tik zeeti pee darbeem peespeesti, ka teem peetruhstí laika to mahzibu klaustees bes ween pee darbeem no ziteem wehrgeem. Grafs Zinzendorf, Herrnhutteschu draudses preefschneeks, kas ar to kristitu Neegeri bij fatizis Kopenhagene, par wina luhfchanu aridsan stahstija sawai draudsei, un diwi deewabihfigi wihri, pohdneeks Leonhard Dobs un buhmmeisters Dahwid Ritschmann bij labprahitigi, Neegereem fludinacht to preezasmahzibu. Nebehdadami par lauschu apsmeechanu tee 1732. g. tapa noraiditi us Wafar-Indiju un eefahja Sw. Johma sala, kas peedereja Dahneem, Neegereem fludinacht no Jesus, kas tohs apbehdinatus grib eepreezinacht. Wafarós pehz nobeigteem karsteem deenas-darbeem Neegeri pee winaem sapulzejahs un newareja mitetees klauhdamees un nezif ilgi, tad pee teem misionareem fahafjahs masa draudsite kristitu Neegeru. Gan zehlahs tam darbam wifadas grubtibas pretim, bet tomehr wiru newareja aistaweht. Gan Wafar-Indijas salas gaisé bij neweseligis, ka pirmós 3 gads no 17 misionareem nomira 10; bet wiru weeta eestahjahs ar preeku ziti. Gan tee lungi bhdamees, ka Neegeri wairak mahziti tik weegli nebus waldami, turejahs pretim; atnehma wehrgeem grahmatas, teem nelahwa eet sapulzeschanas, un aridsan fwehtdeenas idina pee darbeem; weens Neegeris, kas Deewu luhdsa, dabuja 39 siteenus ar rihtstehm; tee lungi apdraudeja misionarus ar zeetumu un nahwi; bet Neegeri labaki likabs schausstees libds asinim un nahwei, neká buhtu atstahjufchi. Tas wahrds no Jesus teem mahzija wifas behdas pahrzeest ar rahmu prahtu. Weena sala Neegeri bij fadumpojufchees pret saweem fungeem, bet zita sala, kur misionari bij mahzjufchi, wifé palika klusi. Weens Neegeris sawam lungam waizajoht, kapehz tee dumpi nezekoht, rahdija bibbeli, sazidams: „ar scho grahmatu juhs wairak spehjeet pret teem dumpineekeem neká ar wifceem keh-nina saldateem!“ Ta daudsi wairajabs, misionareem gahja palihga kristiti Neegeri laudis mahzidami, wifas salas zehlahs ffohlas un hainizas; weena draudse wifé laudis, kas nahja wafarós pee Deewa wahrdceem, parehna libds ifkatis pa weenu afmini, brijwstandas muhneeki un zimermari usbuhweja bas-nju. Pehz 3 gadeem no misiones eefahkuma Wafar-Indijas salas jau bij 800 kristiti, tagad pehz 100 gadeem wairak neká 120,000, wini ar sawu staigashanu pagohdina Kristus wahrdus, no elkeem, burshanas un neshchlistibas rupjeem grehkeem fargadamees. Tagad wifas salas wehrgubuhfchana ir nozelta, Neegereem brijw salihkt ar fungeem, ar fureem tee grib, un pelna pilnigu maifi fewim un sawejeem. Ka kristiti Neegeri sawu tijibu pagohdina, mahzees wehl no scheem stahsteem: Weens lungs atrada wezu Neegeru zelds nometees Deewu luhdsan; winsch to lika jirst ar pahtagahm, kamehr miteschotees luhf, bet schis eefsch asinim wahretidamees apleezinaja, ka ne-attahschohht Jesu libds nahwei. Tas lungs jautaja: to Jesus tewim palihdschis? Schis atbildeja: „winsch man mahza Jums peedoht!“ Zita weeta Neegeris luhdsa sawam lungam us wehrgutirgu pirkt wezu padshwofchu wehrgu. Tas lungs sawam kal-pam, to mibleja, darija pa prahtam, un nu schis to wezu wihru sawá dshwofki nehmis to lohpa zil ween spehdams. Tas lungs par to brijuidamees waizaja: „Waj winsch ir taws tehwa?“ „Ne.“ „Waj taws brahlis?“ „Ne.“ „Waj taws radineeks?“ „Ne.“ „Kas tad winsch tewim ir?“ „Winsch ir mans eenaidneeks, jo winsch man Afrika laupijis un isdemis wehrgós. Bet Deewa wahrdi jata: Ja taws eenaidneeks issaljis, tad ehdini to; ja winsch isslahpis, dsrdini to. To daridams tu lwehlainas ohg-les fakrafti us wina galwu.“

(Us preefschu wehl.)

Lath, Awischu appahdatais J. W. Sakrawowicz.

No zenjures atwehstehts. Aliga, 26. Februar 1878.

Drukabts pee J. W. Steffenbagen un debla.